

Frgál dobývá svět

Sladký poklad z Valašska

6

Bílá stopa a skiareály

Běžkařské trasy a vleky přehledně

8-9

Když počasí nepřeje

Navštivte wellness, bazény nebo herny

20

Jaro na Valašsku

Rozhovor s etnografkou

22-23

Zažijte čertovský advent na Valašsku

Na jižním Valašsku, v kopcích Hornolidečska, kde se mlha v začátku adventu převaluje v údolích, se probouzí čerti a prochází se svými souputníky dědinami. Není to pohádka pro děti – je to živá víra lidí, která vás chytí, uhrane a možná i trochu změní.

Když se do hor blíží zima a noc už je delší než den, začínají se tady v chalupách vyprávět staré příběhy o dobrém Mikuláši, pekelných bytostech a spravedlivé smrti. Masky se vyhrabou z půdy, provětrají se staré kožichy a zvonce zahrčí do tmy. Čerti tu nejsou zlí, jsou naši. Hlíďají rovnováhu mezi hříchem a smíchem, mezi strachem a svobodou. Každý z nich nese

kus života svého kraje, tvrdého, ale přitažlivého. Když pak v prosinci vtrhnou do vesnic, staří lidé se na ně těší, stejně jako i děti, které tak dostávají první lekce statečnosti a pokory. Na Hornolidečsku se prostě peklo nezakrývá – tady chodí po zemi spolu s poslem nebe sv. Mikulášem a rozdává především radost.

Čtěte na stranách 3 a 4

Objevte chuť a tradici Valašska se značkou PRAVÉ VALAŠSKÉ®

Když se řekne Valašsko, mnohým z nás se vybaví nádherná příroda, lidové tradice, poctivé řemeslo a vůně místních specialit. A právě tuto jedinečnou atmosféru vám přináší značka PRAVÉ VALAŠSKÉ®, která garantuje, že každý výrobek s tímto označením skutečně pochází z našeho regionu.

Tato značka není jen logem na obalu. Je to potvrzení, že produkt vznikl s láskou, z poctivých surovin a s respektem k tradici. Ať už sáhnete po lahodném frgálu, dalších valašských specialitách nebo originálních řemeslných výrobcích, všechny spojuje jedno: poctivost, chuť a jedinečnost.

Každý výrobek nese stopu svých tvůrců – lidí, kteří znají své řemeslo, váží si odkazu předků a dokážou tradiční postupy propojit s dnešním světem. Koupí produktů s označením PRAVÉ VALAŠSKÉ® tak nejen podpoříte místní výrobce, ale také pomáháte uchovávat kulturní dědictví Valašska pro další generace. Příště, až budete vybírat mezi různými produkty, hledejte tuto značku. PRAVÉ VALAŠSKÉ® totiž není jen logo, je to záruka, že dostanete kousek Valašska přímo do svého domova.

Více informací na straně 25 nebo na www.pravevalasske.cz

 PRAVÉ VALAŠSKÉ®

Přijedte v zimě na Valašsko – za krásou přírody, aktivním odpočinkem a skvělým jídlem

Zkuste si to představit...

Je brzy ráno, venku je mrazivo a vám se z příjemného tepla moc nechce, ale nakonec vyrazíte. Od úst vám stoupá pára a pod nohama křupe zmrzlý sníh. Stoupáte nahoru, tep se vám zvyšuje a starosti všedních dní mizí. Jste tu jen vy, vlnící se kopce, hluboké lesy, daleké výhledy a místa, která se vám zaryjí do paměti. Nikam se neženete, chcete pěkně v poklidu načerpat síly.

Přijeli jste si užít procházky přírodou, pohodové lyžování nebo běžkování, odpočinek ve wellness, poznávání zajímavých míst, tradic i pokrmů. Líbí se vám taková představa dovolené nebo prodlouženého víkendu? Vyrazte směr Valašsko, které vám právě tyto zážitky nabídne plnými doušky.

Ať se nám ta letošní zima povede!

Poprvé na Valašsku? TOP 5 míst, která musíte vidět

Valašsko, region na východě Moravy, je známý svou nádhernou přírodou, bohatou kulturou a pohostinností. Pokud plánujete svou první návštěvu tohoto kouzelného kraje, máme pro vás přehled pěti nejvýznamnějších míst, která byste rozhodně neměli minout.

1. Pustevny a hřeben Radhoště

Pustevny patří k nejoblíbenějším turistickým cílům na Valašsku. V zimě lákají nejen turisty, ale i běžkaře a od ledna jsou místem konání výstavy unikátních ledových soch. **Více se dočtete na straně 17.**

2. Rožnov pod Radhoštěm

Rožnov pod Radhoštěm je město s bohatou historií a tradicemi. Nejznámějším místem je Valašské muzeum v přírodě, kde můžete zažít autentickou atmosféru valašského venkova, prozkoumat historické stavby a objevit tradiční řemesla. **Inspirujte se na straně 16.**

3. Velké Karlovice

Velké Karlovice jsou ideálním místem pro milovníky přírody, tradic, lyžování a aktivního odpočinku. Navštivte Karlovské muzeum, galerii dřevěných soch v Pluskovci nebo rozhlednu Miloňová a cestou obdivujte typické valašské dřevěnice. **Na straně 13 se dočtete více.**

4. Soláň

Soláň je známý jako vrch umělců a inspirace. Zvonice na Soláni slouží jako informační centrum a galerie umění a v její blízkosti najdete galerii pod širým nebem s dřevěnými sochami, které dokonale ladí s krásou okolní krajiny. **Mrkněte na stranu 13.**

5. Horní Bečva

Horní Bečva je v zimě vyhledávaným lyžařským střediskem a cílem rodinných výletů. Doporučujeme procházku kolem přehrady a nedaleký výstup k vyhlídkovým altánům nad lomem. **Více na straně 17.**

Už jste tato místa navštívili a rádi byste z Valaška poznali ještě více? Známe spousty krásných lokalit, kam bychom vás rádi pozvali. Mrkněte na web www.visit-valassko.cz/videt-a-hybat nebo sledujte naše sociální sítě pro další tipy.

 Valašsko visit_valassko @visitvalassko

Zima na horách: radost z pohybu, ale i vyšší riziko úrazů. Jak zůstat v bezpečí?

S první sněhovou nadílkou se horská střediska probouzejí k životu. Sjezdovky se mění v pulzující tepny plné lyžařů, snowboardistů a rodin s dětmi. Horské chaty znovu voní čajem s citronem a svařákem, zpoza hřebenů se ozývá křupání sněhu pod botami. Zima na horách má své kouzlo, sílu i jedinečnou atmosféru.

Spolu s ní ale přichází také období, kdy má Horská služba nejvíce práce. Jen během zimní sezóny vyjíždějí její členové k tisícům zásahů – od drobných zranění až po náročné záchrany v extrémních podmínkách. A i když se každý výjezd liší, některé situace se opakují s nečekanou pravidelností.

Které úrazy jsou nejčastější?

Největší koncentrace úrazů se odehrává v lyžařských areálech. Je to logické – kde je víc lidí, tam roste riziko kolizí.

Lyžaři si nejčastěji poraní dolní končetiny, zejména kolena. Nedobrá zatáčka, příliš tvrdý dopad po skoku, špatně nastavené vázání – to jsou nejčastější scénáře.

Snowboardisté naopak končí se zraněními rukou a ramen. Pád dozadu a instinktivní snaha dopad zachytit rukama je typický problém.

Poměrně časté jsou také poranění hlavy – a právě ta mohou mít nejzávažnější následky. Helma by proto měla být naprostou samozřejmostí, i pro pomalé rekreační lyžaře.

U turistů dochází k úrazům méně často, ale jejich povaha bývá jiná. Na horských hřebenech se člověk setká s větrem, náhlou změnou počasí nebo s vyčerpáním na delších trasách. Není výjimkou, že zkušený turista podcení délku cesty, sních, led či viditelnost.

Každoročně jsou také řešeny případy zbloudění nebo podchlazení – často u lidí, kteří vyrazili „jen na chvíli, vždyť já to tam znám“.

Jak předcházet úrazům na sjezdovce? Pomůže lyžařské desatero

Možná jste o něm slyšeli. Možná ho dokonce někde zahlédli vytištěné na dřevěné desce u pokladen skipasů. Ale kolik z nás ho opravdu zná?

10 pravidel FIS, známé jako lyžařské desatero, je jednoduchý soubor zásad, jak se na sjezdovce bezpečně pohybovat – od ohleduplnosti při jízdě, přes správné předjíždění až po to, jak stát na kraji sjezdovky a jak reagovat při nehodě.

Nejde o teorii. Je to praxe, která může rozhodnout o zdraví. Stačí dvouminutové připomenutí před sezónou – a problémů může být o desítky procent méně. Podívejte se na desatero přes QR kód.

Chystáte se na hřeben nebo mimo areál? Plánování je základ

Pohyb mimo upravené tratě přináší svobodu a krásu prostoru, kde hluk nahradí zvuk větru. Je to ale také prostředí, kde jste odkázáni sami na sebe.

Než vyrazíte:

- Sledujte předpověď počasí a lavinové varování (tam, kde se týká).
- Zvažte vlastní kondici a tempo – zima je náročnější než léto.
- Oblečte se do vrstev, které lze přidávat a odkládat.
- Mějte u sebe jídlo, pití, léky, lékárníčku s izofolií.
- Čelovka a powerbanka dnes patří mezi základ výbavy stejně jako čepice.

Velmi doporučovaným pomocníkem je aplikace Záchranka – jedním tlačítkem umožní kontaktovat pomoc a zároveň předá záchranářům informaci o vaší poloze.

Horská služba na Valašsku:

Stanice HS Soláň
Stanice HS Kohútka
Stanice HS Pustevny

V případě nouze volejte

**+420 1210
NON-STOP SOS**

Jednotné číslo horské služby pro celou Českou republiku.

Hory nám nabízejí obrovskou radost – ale očekávají respekt.

Každý krok a každý oblouk na sněhu je výměnou mezi člověkem a přírodou. Může být lehká, krásná, radostná. Nebo překvapivě tvrdá.

Bezpečnost na horách stojí na jednom jednoduchém principu: Zodpovědný přístup každého z nás. Když víme, kam jdeme, jak jedeme a co děláme, nejen chráníme sebe, ale pomáháme tomu, aby si zimní svět hor mohli bezpečně užít všichni kolem nás.
www.horskaslužba.cz

Aplikace záchranka:
www.zachrankaapp.cz

PŘIPRAV SE NA ZIMNÍ TÚRU

VEZMI S SEBOU NÁHRADNÍ OBLEČENÍ, LÉKÁRNÍČKU, PITÍ I JÍDLO A ČELOVKU.

PODÍVEJ SE NA PŘEDPověď POČASÍ A DOBRĚ SE OBLEKNI.

VÝLET SI NAPLÁNUIJ S ČASOVOU REZERVOU A NECHOD SÁM.

VEZMI S SEBOU NESÁMEKY, PŘÍPADNĚ SNĚZNICE.

NAINSTALUJ SI MAPY A APLIKACI ZÁCHRANKA DO SVĚHO TELEFONU.

+420 1210

Čerti na Hornolidečsku

Když se temnota roku mění v divokou oslavu života

MIKULÁŠSKÁ DRUŽINA Z LIDEČKA

Na Valašsku má advent jinou příchuť. Místo vůně perníčků a tlumených koled se po vesnicích nese zvuk zvonců, řetězů a výkřiků, které by v jiném kraji nahaly hrůzu. Tady je to ale radost – přišel čas čertů.

V povodí říčky Senice, ve dvanácti vesnicích kolem Horní Lidče, se okolo svátku svatého Mikuláše každoročně rozběhne starodávný zvyk – pochůzky čertovských skupin. Po setmění ožívají dvory a ulice. Ze tmy se vynořují postavy v ovčích kožešinách, ověšené zvonci, s rohy z beranů, krav i koz, obalení ježčí kůží. Každý čert je jiný – v jedné dědině malovaný, v druhé až démonicky děsivý.

Pekelná družina bez andělů

Čerty doprovází pestrá směs dalších postav: koníci, smrtky zvané krkaně, nosiči, židi, prdové a samozřejmě i Mikuláš, kterému se tu říká prostě Svatý. O andělech si tu ale děti mohou nechat jen zdát – Valašsko má své vlastní nebe i peklo.

Podle etnografů má tento zvyk kořeny ještě v pohanských rituálech. Pochůzky čertů nebyly původně o strašení dětí, ale o ochraně vesnice a zajištění plodnosti v temném zimním období. Mikuláš se do nich dostal až později – spíš kvůli víře a dětem než kvůli původnímu smyslu. Jak uvádějí prameny, ještě v polovině 19. století dětem

nadělovala tzv. matička – tajemná ženská bytost oděná v bílé plachtě.

Když čerti létají z hor

Každá vesnice má svá pravidla i své legendy. V Lužné se například čerti spouštějí po hořícím provaze z kopce zvaného Maděrek – obraz jako z dávných mýtů. V Lidečku zase vylézají přímo z Čertových skal, které vesnici dominují. A kdo tam někdy byl, ví, že to nejsou jen obyčejné kameny.

Lidové vyprávěny dodnes popisují, jak má každá maska v průvodu svůj úkol. Smrtka prý sebere hříšníka a předá ho Svatému, bílý kůň jej odnese do nebe, zatímco čert předá provinilce Nosičovi do

pytle a černý kůň ho odvede do pekla...

Pýcha vesnice a dětská odvaha

Na Hornolidečsku se v každé vesnici říká: „Naši čerti sú nejpěknější.“ A lidé to myslí vážně. Masky se dědí, opravují, zkrášlují – jsou to malé rodinné poklady. Chlapci se od malička učí běhat s rohy na hlavě a dělat rámus, aby se z nich jednou stali „velcí čerti“.

Během pochůzek se čerti ženou po vsi, pronásledují děti a hlavně děvčata – cěrky, jak se tu říká. Ale za tím vším rámusem je kus lidskosti. Tahle tradice není divadlo, ale živý rituál, který spojuje celé komunity.

Když se setmí a zní zvonce

Dnes se čertovské pochůzky konají většinou o víkendu kolem 6. prosince, aby se mohli zapojit i ti, kdo žijí mimo rodnou vesnici. Ale i v moderní době si čerti drží svou sílu. Není to turistická atrakce, ale živá paměť kraje – drsná, hlučná, ale opravdová.

Kdo někdy viděl čerty na Valašsku, ví, že tady se zlo a dobro neoddelují černobíle. Všechno je promíchané – stejně jako v životě. A právě proto tahle tradice přežila. Protože když se na Valašsku rozřinčí zvonce a ozve se první čertovský řev, i ti nejmenší vědí, že zima je tady – a svět se znovu točí tak, jak má...

Fenomén: malí mikulášci prohání své vrstevníky už od Dušiček

Vyhrazeno pro „malé čerty“. Každým rokem dříve než na obchůzku vyrazí dospělí, se objevují v ulicích vesnic jejich malí následovníci. Říká se tomu „létání dětí“.

Už od začátku listopadu se po vsích potulují malí čerti, smrtičky či koníci. Létání většinou nemá podobu obchůzky, spíš spontánního „pobíhání“ po návsi nebo u kulturního domu.

Dětské masky jsou věrnými, jen zjednodušenými kopiemi těch dospělých. Masky často šijí otcové, kteří sami dříve chodili v obchůzce, a tradici tak

předávají dál. Stejně jako u dospělých se maskují pouze chlapci, obvykle ve věku 7–13 let, zatímco dívky hrají roli pozorovatelek nebo škádlí čerty při tzv. „napalovačkách“.

Létání dětí z jižního Valašska je pozoruhodný příklad toho, jak se staré lidové zvyky přenášejí do dnešního světa. Zůstává v něm hravost, napětí i tajemství, které k mikulášským obchůzkám patří. Dává dětem možnost na chvíli vstoupit do světa dospělých, prožít kus staré valašské magie a stát se součástí něčeho, co tu přetrvává od nepaměti.

Od Svatého po Prďu: Kdo je „dobrý“ a na koho si dát pozor

Když se stmívá a adventní čas přichází, vesnice na Hornolidečsku ožívají maskami, zvonci a tajemnými postavami. Mikuláš, čerti, smrt, koník a nosič opět vycházejí do vesnic – aby potěšili, napomenuli i pobavili. Tradiční obchůzky, které spojují generace, jsou víc než jen lidový zvyk – jsou živým svědectvím obyvatel jižního Valašska.

Svatý / Mikuláš

Postava svatého Mikuláše vychází z historické osobnosti Mikuláše z Myry, který žil na přelomu 3. a 4. století v Malé Asii. Po smrti rodičů rozdal svůj majetek chudým a stal se biskupem v Myře. Mikuláš zemřel pravděpodobně 6. prosince, a proto se tento den slaví jeho svátek.

V obchůzkách zastává Mikuláš roli soudce a ochránce. Přichází hlavně k dětem, někdy v doprovodu čerta, a rozděljuje sladkosti nebo drobné dárky. Jeho postava je obvykle zobrazována v biskupském oděvu, s berlí, mitrou a třemi zlatými koulemi.

Smrt

Postava smrti, někdy nazývaná smrtička, krkaňa nebo bílá, symbolizuje konec života a odchod duše ze světa živých. Je spojena se zimním obdobím a vysokou úmrtností, připomíná vážnost a nevyhnutelnost smrti. Smrtka má typicky v ruce kosu a „osélku“ (brousek na kosu), kterou poklepává, vydávajíc strašidelný zvuk. Původně byla oděna celá do bílé barvy, dnes se však setkáváme i s černou variantou. Její role v obchůzce je výbojná – probíhá mezi lidmi a děsí je, přičemž tuto masku obvykle nosí mladí muži.

Žid / Nosič / Prďa

Postava žida, často také označovaná jako nosič či prďa, vychází ze středověkých představ o židovských obchodnících. V obchůzce symbolizuje zlo a nevyzpytatelnost, ale také má praktickou roli – nosí pytle s dary a zásobami pro družinu.

Typická podoba zahrnuje starý, otrhaný oděv, klobouk, výrazný nos a někdy vousy. V některých obcích, například v Lidečku, prďa vydává charakteristické zvuky „prdení“ a dodává obchůzce humorný prvek.

Čert

Čert je démonická postava s původem ve slovanské mytologii a představuje zlo, které bylo s nástupem křesťanství spojeno s ďáblem. V lidových tradicích straší neškodné děti, ale zároveň může odměnit dobré lidi a často působí komicky. Typická česká podoba čerta zahrnuje rohatou a chlupatou postavu, často oděnou do ovčí kůže. Je nejhlasitější a nejviditelnější součástí mikulášské obchůzky, doprovází ji zvonce neboli štambrláký. Čert nahání hrůzu, ale díky své nemotornosti a neustálému pohybu také pobavuje. Pro mnoho obcí je čert symbolem mikulášské tradice, která spojuje hrůzu a zábavu.

Koník / Kobylica

Postava koníka nebo kobylice (kobyly) má starobylý původ a v lidových tradicích představuje kultovní zvíře. Na Hornolidečsku byla spojena s tureckými nájezdy a symbolizuje ochranu obce před nepřáteli. Tělo masky tvoří kovová obruč zakrytá textilií, dřevěný koník a atributy jako šavle. Koník často vede družinu mikulášské obchůzky a někdy je její nejvýraznější postavou. Jeho účel je působit hrůzostrašně, ale zároveň chránit komunitu.

Košutí hlava

Je výrazná maska používaná při mikulášské obchůzce pouze ve Študlově. Tvoří ji skutečná vyčiněná kozlí hlava ponechaná s rohy a srstí, která působí zvířecím, až démonickým dojmem. Košut patří mezi „divoké“ postavy družiny, jeho úkolem není mluvit ani hodnotit, ale vyvolávat hluk a strach. Nosí kožich naruby, řetězy a zvonce, které při chůzi duní. Pohybuje se trhaně, útočně a používá bručivý či chraplavý hlas. Představuje archaickou, nespoutanou sílu zimy, kterou Mikuláš symbolicky krotí.

Frgál – sladká vůně Valašska dobývá svět

Na Valašsku má všechno svůj příběh – i koláč. A ten nejznámější z nich, valašský frgál, si zaslouží úctu skoro jako sváteční kroj. Kdo jednou ochutnal jeho máslové těsto, voňavou náplň a křehkou drobenku, ten ví, že tady nejde jen o pečivo. Frgál je tradice, rodinné dědictví a kus valašské duše.

Od „nepodařeného“ koláče k evropskému pokladu

Dnes nese valašský frgál hrdé označení chráněného zeměpisného původu EU, ale jeho příběh začíná mnohem dříve – už v roce 1826. Tehdy se pod názvem „vdolky“ pekly velké kulaté koláče z pšeničné mouky, potírané tvarohem, povidly nebo hruškovou směsí. A právě ta hrušková byla tehdy královská – s voňavým šafránem a štiplavou stoklaskou (muškátovým květem).

Slovo frgál se tehdy nepoužívalo lichotivě – říkalo se tak nepovedenému koláči, který se v troubě roztekl. Jenže Valachům zachutnal i ten „nepodařenec“, a tak se z nedokonalosti zrodila lahůdka, která dnes dělá čest celému regionu.

Koláč pro svátky i pro duši

Na Valašsku se dříve vdolky pekly jen při výjimečných příležitostech – na Vánoce, Veliko-

noce, svatby či křtiny. V bohatších chalupách se vůně frgálů linula i každou neděli, jinde se na ni čekalo celé měsíce. Pečení bylo rituálem – těsto muselo vzejít, koláče se podkládaly šrotovou moukou, omastily máslem a po vytažení z pece ještě polévaly mlékem. Když se po chalupě rozvonělo horké těsto a hrušková náplň s rumem, bylo jasné, že se slaví.

Jak chutná dnešní frgál

Dnes se frgály pečou stále s respektem k tradici – a někde i s přímou linkou k rodinným receptům. Základem je kvalitní mouka, čerstvé mléko, poctivé máslo a trpělivost. Těsto musí být vláčné a náplň štědrá. A až nakonec přijde to nejlepší – polití směsí másla, cukru a rumu.

Hruška, mák, tvaroh nebo zelí?

Tradičně se dělají čtyři základní druhy – hruškový, makový, tvarohový a povidlový. Ale na Valašsku se fantazii meze nekladou. Najdete tu frgály s borůvkami, ořechy, mrkví, dokonce i se zelím. Každá vesnice má svůj recept, každá babička svůj tajný poměr cukru, másla a vajec. A možná právě v tom je kouzlo – frgál není jen koláč, ale příběh, který se z generace na generaci vypráví lžící v míse s těstem.

Tip redakce

Nejlepší frgál se pozná po vůni – máslové, sladké a trochu rumové. Ty právě, jaké se pekly odjakživa v horách, najdete v Pekárně Anežka, kde se těsto hněte s láskou a tradicí. A pokud si je chcete zkusit upéct sami, naučí vás to určitě na kurzech pečení Resortu Valachy (**více na str. 7**).

Zelňák: frgál, který voní po másle a skořici

Na Valašsku se nikdy neplývalo. Když nebyly hrušky ani povidla, přišel ke slovu frgál se zelím – takzvaný zelňák. Hospodyně ho plnily sladce pečeným hlávkovým zelím s máslem, skořicí a strouhaným perníkem. Výsledek? Koláč, který voní po medu a chutná jako babiččina trouba.

Recept na valašský zelňák:

Na hrubém struhadle nastrouhejte asi ½ hlávky zelí a nechte sušit 4 hodiny v troubě na 50 °C. Udělejte jíšku ze sádla a hladké mouky, zalejte trochou mléka a přidejte do zelí. Dochuťte cukrem, pepřem a skořicí.

Z kynutého těsta (500 g mouky, 2 žloutky, 100 g cukru, 125 g másla, 250 ml mléka, droždí, sůl – na 4 frgály) vyválejte koláč, potřete zelnou náplní, okraje těsta přehněte dovnitř a rozválejte tak, aby těsto bylo nahoře přes celý frgál. Potřete vejcem, posypejte drobenkou a nastrouhaným perníkem. Upečte a po vytažení z trouby potřete máslem s rumem.

Tož dobrou chuť!

Zajímavosti

Frgál ve světovém finále. Tradiční valašský koláč se v roce 2024 dostal až do mezinárodního žebříčku 100 nejlepších koláčů světa podle prestižního gastro průvodce TasteAtlas – a vybojoval skvělé 4. místo mezi 360 hodnocenými dezerty! Před ním skončila jen švédská kladdkaka, polský sernik a ruský medovník.

Oceněn za chuť i historii. Odborníci z TasteAtlasu ocenili nejen bohatost náplní a nezaměnitelnou chuť, ale i fakt, že se frgál na Valašsku peče už od roku 1826 a dodnes se drží původního postupu.

Evropsky chráněná specialita. Od roku 2013 má „valašský frgál“ značku Chráněné zeměpisné označení EU. Originálem je tedy jen ten, který se upeče přímo na území Valašska – ručně, z kynutého těsta, s jednoduchovou náplní a průměrem kolem 30 cm.

Chutná i ve Vídni. Frgály z Velkých Karlovic si získaly srdce i za hranicemi – ochutnat jste je mohli třeba v kavárně Frgale - Cafe ve Vídni, kde se staly hitem mezi turisty i místními.

ZIMNÍ TIPY Z RESORTU VALACHY VELKÉ KARLOVICE

Čím si zpestřit návštěvu Valašska? Udělejte si výlet do Resortu Valachy ve Velkých Karlovicích, kde si užijete lyže, koupání, wellness i saunové rituály a také skvělé jídlo. Co tady můžete v zimě podniknout?

Rodinná sjezdovka Horal s lyžařskou školou

Sjezdovka Horal u hotelu Horal je oblíbeným cílem začátečníků a rodičů s dětmi. Díky mírnému sklonu a délce 350 m (převýšení 40 m) je jako stvořená pro první lyžařské krůčky, pro nejmenší děti je tu i park s pojízdným kobercem. Lyžařská škola Razulák nabízí nejen lekce lyžování, ale i snowboardingu a nově i běžkování. **Provoz sjezdovky: 8:30 – 17:00.** A nenechte si ujít tradiční zimní akce pro děti: Závod O pohár strašidýlka Razuláka (4. 1., 18. 1. a 8. 2.) a Maškarní lyžovačku (7. 3.).

A co je nejlepší: lyžování můžete spojit s následným odpočinkem ve Wellness Horal jen pár metrů od sjezdovky.

www.razula.cz

Wellness Horal: termální bazény i saunové rituály

Relaxační centrum Wellness Horal je skvělým místem, když se chcete zahřát po dni na mrazu, odpočinout si, užít zábavu a koupání s dětmi, nebo hledáte program při špatném počasí. Jeho jádro tvoří tři termální bazény se slanou vodou, kardio fitness, saunový svět se saunovými rituály a exotické masáže. Přímo u bazénů je velká odpočinková terasa s Vital barem, kde si můžete dát kávu, čaj, drink, čerstvou šťávu UGO nebo něco sladkého i slaného na zub.

*TIP: Využijte Tematické dny s akčními cenami vstupného: Pondělní relax pro dva, Dámské úterý, Seniorská středa, Pánský čtvrtek, Páteční bazény pro děti za 99 Kč.

www.wellnesshoral.cz

Jednodenní dovolená? Wellness den pro zdraví

Dopřejte si ve Wellness Horal celý den plný hýčkání s balíčkem Wellness den pro zdraví, který zahrnuje celodenní pobyt ve Wellness Horal s masáží či beauty ošetřením a tříhodovým obědem v hotelové restauraci.

Kde se dobře najíst?

Restaurace hotelu Horal láká na valašské speciality v čele s tradiční kyselici či haluškami, mají tu ale i skvělé zvěřinové speciality. www.horal-hotel.cz

Restaurace Spa hotelu Lanterna zve na moderní krajovou gastronomii. Nenechte si ujít specialitu: steaky z masa, které kuchaři staří metodou suchého zrání. Pokud si chcete dopřát celý večer se zážitkovou gastronomií, vychutnejte si šestichodové menu snoubené s moravskými víny v restauraci Vyhlička. www.lanterna.cz

Kurzy pečení frgálů a další akce

Naučte se péct pravé valašské frgály – přesné takové, na jakých si můžete pochutnat v našich hotelech! S naší pekařkou se naučíte vše od přípravy těsta a náplně až po dozdobení a upečení a dozvíte se spoustu praktických rad a tipů. Kurzy se konají v hotelu Galik, termíny najdete na www.valachy.cz/akce/.

Bowling

Co podniknout večer? V hotelu Horal se nachází dvě bowlingové dráhy, které jsou součástí Sport baru Horal. Puště se s celou rodinou nebo partou přátel do bowlingového turnaje.

Hudební večery ve Spa hotelu Lanterna

Zpříjemněte si zimní podvečery posezením u šálku čaje, dobrého jídla nebo sklenky vína ve spojení s poslechem živé hudby. Spa hotel Lanterna pořádá v zimě **o pátcích a nedělích hudební večery**, atmosféru posezení zpříjemňuje piano, saxofon aj. Vstup je zdarma, pro neubytované hosty se doporučuje rezervace stolu.

Věnujte pod stromeček relaxaci a zážitky z Beskyd

Nadělte letos vašim blízkým pod stromeček zážitky a odpočinek: věnujte k Vánocům poukaz do Resortu Valachy Velké Karlovice. Z nabídky hotelů Lanterna, Horal a relaxačního centra Wellness Horal je co vybírat pro milovníky relaxace, gurmány i sportovce. Poukazy platí rok, takže obdarovaný má dost času je využít.

Tipy na akce

- **12. 12.** Marek Orko Vácha: Láska tvoří krásu
- **14. 12.** Kurz pečení frgálů (Galik)
- **31. 1.** Galavečer s šéfkuchařem Terasy U Zlaté studně L. Hlaváčkem
- **8. 2.** Kurz pečení frgálů (Galik)
- **31. 1.** Galavečer s šéfkuchařem Terasy U Zlaté studně L. Hlaváčkem
- **17. 4.** Jarní tradinář s M. Viktorií Kopeckou a M. Boledovičovou
- **30. 4.** Galavečer s michelinským šéfkuchařem R. Paulusem
- **1. 5. a 12. 12.** Etiketa stolování s L. Špačkem

Více na www.valachy.cz/akce (změny vyhrazeny)

Běžkařské lokality na Valašsku: kam do bílé stopy

Sbalte běžky a vyrazte na Valašsko, které je jako stvořené pro běžecké lyžování! Tato oblast nabízí mnoho rozmanitých tras, z nichž řada se upravuje každoročně. Právě ty najdete vyznačené na mapě na následující straně. Další trasy se otevírají pouze při výborných sněhových podmínkách – jejich aktuální stav můžete sledovat na portálu www.bilestopy.cz, kde najdete mapu s právě upravenými stopami, ať už rolbou nebo skútre.

Běžkařské trasy v oblasti Valašsko - Horní Vsacko

Valašsko – Horní Vsacko je oblast ohraničená Vsetínskými Beskydy a Javorníky, která díky své poloze a nadmořské výšce nabízí ideální podmínky pro zimní lyžařskou turistiku. Více než 150 kilometrů upravovaných běžeckých tras potěší jak milovníky klasického stylu, tak bruslaře.

Oblíbená hřebenovka

Hlavní hřebenovou trasou je Beskydská Hornovsacká magistrála, která je součástí hlavní Beskydské magistrály vedoucí ze Vsetína až do Třince. Se svými 50 kilometry stroje upravované trasy, nadmořskou výškou, výhledy a snadnou dostupností patří k často navštěvovaným a oblíbeným trasám v regionu. Nástupní místa jsou snadno dosažitelná z autobusových zastávek Bumbálka, U Tabulí, Soláň a Dušná.

Trasa Beskydské Hornovsacké magistrály vede z Bumbálky přes Třeštík, Benešky, Soláň, Vsackou Tanečnici, Beskyd, Lušovou, Ptáčnici, Vsacký Cáb, rozcestí Dušná a končí ve Vsetíně.

Okruhy v okolí Vsackého Cábu

Na Vsackém Cábě se sbíhá a kříží hned několik běžeckých tras různých délek a náročností – Valašskobystrický okruh (25 km), trasy Cáb–Santov, Cáb–Dušná i okruhy Nordic Ski Centrum Vsacký Cáb v délkách 6,4 km a 3 km.

Na vrchu se nachází horský hotel Vsacký Cáb, ke kterému je možný příjezd v zimním období nejen autem (parkování je zajištěno přímo u hotelu), ale i autobusem.

Hřebenovka Javorníků

Hřeben Javorníků se rozkládá na česko-slovenském pomezí a běžkařská trasa představuje udržovanou stopu vedoucí z lyžařského střediska Kohútka na Kasárna (13 km).

Trasy ve Velkých Karlovicích

Ve Velkých Karlovicích je při dobrých sněhových podmínkách několik různě náročných běžeckých tras a okruhů. Pro začátečníky je určený okruh na dostihové dráze nad Pepicentrem a biatlonový závodní okruh (mimo tréninky biatlonového klubu). Dále běžkaři mohou vyrazit na trasu od Pepicentra přes Miloňovky, Machůzky, kolem hotelu Galik až k hotelu Horal.

Běžkařské trasy v oblasti Pustevny

Pustevny jsou známé běžkařské centrum v Beskydech a díky nadmořské výšce zde bývají výborné podmínky. Návštěvníci zde mají k dispozici množství upravovaných běžeckých tratí různých obtížností. Trasy vedou krásnou beskydskou krajinou a nabízejí řadu možností pro rekreační i sportovní lyžaře.

Velmi navštěvovaná je hřebenová cesta na Radhošť. Jedná se o příjemný čtyřkilometrový

úsek střední obtížnosti, který je ideální pro rekreační běžkaře a nabízí krásné výhledy. Oblíbená je také nádherná trasa Pustevny - Martiňák, která z Pustevny z výšky 1018 m n. m. na délce 8 km pozvolna klesá až k Martiňáku do 780 m n. m.

Běžkaři ocení delší 9kilometrovou trasu k chatě Mír, která je hojně používaná přístupová traverzová trasa, která vede z Pustevny do Rožnova nebo naopak. Sportovně založení návštěvníci pak mohou využít i speciální závodní okruhy o délce 5 km, upravené právě pro trénink a soutěžní běh.

Pro ty, kteří hledají spíše odpočinkovou jízdu, je vhodný lehký okruh kolem Zmrzlého, který měří 9 km, nebo okruh přes Velkou sjezdovku s délkou 11 km. Oba poskytují pohodové svezení s mírným profilem. Středně těžší alternativou je pak okruh přes Skalíkovou louku, dlouhý 7 km, který kombinuje nenáročné úseky s lehce zvlněným terénem a nabízí příjemné svezení uprostřed beskydské přírody.

Běžecké trasy na Horní Bečvě

Běžecké trasy v obci Horní Bečva vedou nad přehradou mezi areály Rališka a Sachova studánka. Nabízejí tratě na loukách i možnost výběru trasy dle obtížnosti.

Doporučujeme vždy sledovat aktuální podmínky, neboť lokality v nižších nadmořských výškách jsou upravovány jen za opravdu dobrých sněhových podmínek. Těšíme se na vás ve stopě!

Skitouringové trasy Valašska

11 tras - 128 km
od 3,3 do 27 kilometrů
hřejivé zážitky na sněhu

„Jen na lyžích poznáte drsnou, ale nádhernou zimu na Valašsku“

Valašsko | MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Milovníci zimních sportů najdou v informačních centrech na Valašsku tipy na skitouringové trasy, které připravila Destinační společnost Valašsko.

Přijedte si zalyžovat na Valašsko

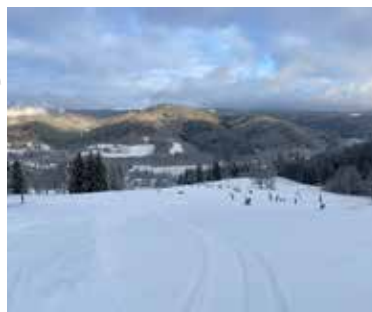
SKI CENTRUM KOHÚTKA

Počet sjezdovek a obtížnost: 6 sjezdovek, 1x černá, 2x červená, 3x modrá, dětský park
 Celková délka: 6600 metrů
 Otevírací doba: denně 8.30–16.00
 Večerní lyžování: příležitostně
 Lyžařská škola: ANO, Půjčovna lyží: ANO, Občerstvení: ANO
 Parkování: 400 míst
 TIP: občerstvení ve stylové valašské restauraci.
www.kohutka.ski

SKIAREÁL KAROLINKA

Počet sjezdovek a obtížnost: 4 sjezdovky, modrá, červená i černá
 Celková délka: 2500 metrů
 Otevírací doba: denně 8.30–16.00
 Večerní lyžování: ve středu, čtvrtek, pátek a sobotu 17.30–20.30
 Lyžařská škola: ANO, Půjčovna lyží: ANO, Občerstvení: ANO
 Parkování: 200 míst, zdarma
 TIP: bistro u půjčovny lyží a bufet na vrchu sjezdovky. Možnost občerstvení v Restauraci U Vleku.
 NOVINKA: letos k dispozici nová čtyřsedačková lanovka
www.skikarolinka.cz

SKI AREÁL SYNOT KYČERKA

Počet sjezdovek a obtížnost: 8 sjezdovek, 2x červená, 3x modrá, 3x dětské sjezdovky
 Celková délka: 2440 metrů
 Otevírací doba: denně 8.00–16.00
 Večerní lyžování: úterý, čtvrtek a sobota 18.00–21.00
 Lyžařská škola: ANO, Půjčovna lyží: ANO, Občerstvení: ANO
 Parkování: 200 míst, zdarma
 TIP: občerstvení ve stylové restauraci nebo relax ve vodním světě.
www.skiarealkyckerka.cz

SKI AREÁL JEZERNÉ

Počet sjezdovek a obtížnost: 2 sjezdovky, modrá
 Celková délka: 350 a 500 metrů
 Otevírací doba: denně 9.00–16.00
 Večerní lyžování: NE
 Lyžařská škola: ANO, Půjčovna lyží: NE, Občerstvení: ANO
 Parkování: 20 metrů od vleku, zdarma
 TIP: terasa s občerstvením přímo u vleku, skicrossové tratě.
www.skiarealjezerne.cz

Další lyžařské areály:

Lyžařské středisko Třeštík
www.celnica.cz

Lyžařské středisko u Bambuchů, Velké Karlovice
www.bambuchovi.cz

Lyžařský areál RALIŠKA, Horní Bečva
www.raliska.cz

Nordic Ski centrum Vsacký Cáb
www.hotelsvackycab.cz

Ski areál Bůřov, Valašská Bystřice
www.valasskabystrice.cz

Skiareál Lužná
www.obec-luzna.cz/lyzarsky-areal/ds-1034

Ski Areál Mečová, Horní Bečva
skiarealmecova.webnode.cz

Ski areál Pozděchov
www.skipozdechov.cz

Skiareál Razula sjezdovka Horal, Velké Karlovice
www.valachy.cz/razula/

Ski areál Solán - Vrchol
www.skiarealsolan.cz

Ski areál u Sachovy studánky, Horní Bečva
www.skisachovka.cz

Ski areál Veselá
www.skiarealvesela.cz

Skiareál Zděchov
skiareal.zdechov.net

Užijte si zimu naplno s Beskydy Valašsko Card!

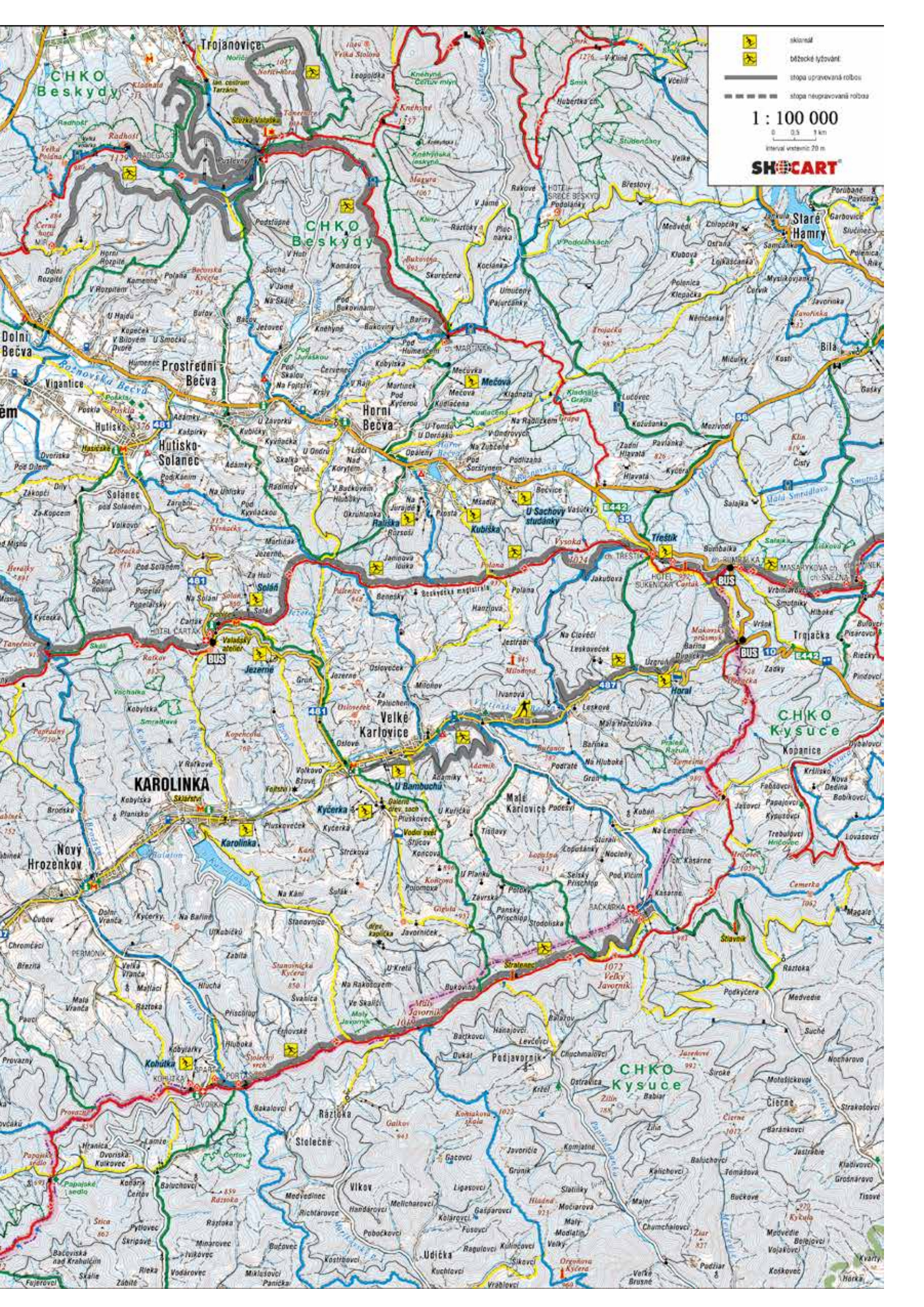

Lyžaři a milovníci zimních sportů, zbystřete! S Beskydy Valašsko Card si můžete užít sjezdovky s výraznou slevou. Stačí se ubytovat u našich partnerských ubytování a získat tak BESKYDY VALAŠSKO CARD zdarma. Pouze s kartou si můžete zakoupit zvýhodněný skipas ve vybraných skiareálech nebo využít dalších bonusů na volnočasové aktivity.

Nechte se hýčkat zimními radovánkami a využijte všech benefitů, které vám Beskydy Valašsko Card nabízí. Vaše zimní dovolená bude nejen zábavná, ale i výhodná! www.beskydycard.cz

skanál
břežské lyžování
stopa upravená rozbou
stopa neupravená rozbou

1 : 100 000
0 0.5 1 km
Interval vřstev: 20 m

SHOCART

Trojanovice

CHKO Beskydy

CHKO Beskydy

Staré Hamry

Dolní Bečva

Prostřední Bečva

Horní Bečva

Hutisko-Solanec

Solanec

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Velké Karlovice

Male Karlovice

CHKO Kysuce

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Velké Karlovice

Male Karlovice

CHKO Kysuce

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Velké Karlovice

Male Karlovice

CHKO Kysuce

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Velké Karlovice

Male Karlovice

CHKO Kysuce

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Nový Hrozenkov

Karolinka

Velké Karlovice

Male Karlovice

CHKO Kysuce

Nový Hrozenkov

Karolinka

Putování za betlémy – kouzelná adventní výprava Vsetínem

V adventním a vánočním čase od 4. prosince až do 5. ledna ožijí výlohy vybraných vsetínských obchodů jedinečnou výstavou betlémů s příběhem. Čeká vás nevšední zážitek, který potěší nejen milovníky Vánoc, ale i soutěživé duše – součástí akce je totiž i hra o ceny.

Vystavené betlémy pocházejí ze soukromých sbírek, některé jsou historické, jiné novodobé. Výstavu obohacují také originální kousky vytvořené dětmi z mateřských škol, studenty oboru cukrář nebo klienty terapeutické dílny – každý betlém má svůj vlastní příběh. Pro malé i velké je připravena soutěžní hra – chcete se zapojit? Stačí si vyzvednout hrací kartičku a mapku v Turistickém informačním centru Vsetín nebo si stáhnout mobilní aplikaci Actionbound. Betlémy budou označeny čísly a u každého najdete citát nebo vánoční pranostiku. Z těchto zastavení sestavíte tajemku, kterou vyplníte do kartičky, připojíte kontaktní údaje a odevzdáte zpět do TIC. Koncem ledna bude vylosováno 10 výherců.

Pokud fandíte technologiím, aplikace Actionbound vás provede celou trasou interaktivně – stačí načíst QR kód a nechat se vést hrou. Pořadatelé akce jsou Soubor Jaséňanky a Masarykova veřejná knihovna Vsetín, ve spolupráci s Destinační společností Valašsko a Městem Vsetín. Věříme, že se z putování za betlémy stane krásná vsetínská tradice. Přijďte se podívat a nechte se okouzlit adventní atmosférou s nádechem pohádek.

Užijte si Vánoce s muzeem

Kouzlem blížících se Vánoc, lidových tradic a zábavy pro všechny generace ožije v neděli 7. prosince zámek Vsetín. Muzeum regionu Valašsko zde pořádá oblíbený program s vánoční tematikou nazvaný Zámecké adventní kouzlení. Akce startuje v 10 hodin.

Už od startu budou probíhat ukázky řemesel a tradic, jarmark rukodělných výrobků, vánoční tvoření a další aktivity. Setkáte se s tajemnými Luckami nebo si budete moci nechat věštit budoucnost z litého vosku. Zároveň poběží i pátrací hra po zámku a otevřeny budou všechny expozice, výstavy a další návštěvnické prostory, včetně zámecké věže s vyhlídkou. Atmosféru dopolední části programu zpříjemní písničky Gajdoše z Neubuže.

Hlavní část programu zahájí ve 13 hodin Valašský soubor písní a tanců Rusava, který bude vystupovat v pravidelných intervalech s pásmem lidových zvyků spojených s Vánoce. V 15.45 hod. proběhne vyhlášení celodenní soutěže.

Postaráno bude i o chuťové buňky návštěvníků. Cukrářky ze SOŠ Josefa Sousedíka Vsetín upečou přímo na místě tradiční vánoční pečivo. K dostání budou i nejrůznější jarmareční dobroty na jídlo i k pití. Podrobnosti na www.muzeumvalassko.cz

Výstava představuje lidové masky z Valašska a Rumunska

Jedinečná ukázka tradičních lidových masek z Valašska a vybraných oblastí Rumunska zpestří adventní období v Muzeu regionu Valašsko na zámku Vsetín.

Přijďte si prohlédnout unikátní exponáty a zjistit, co všechno mají společného stovky kilometrů vzdálené regiony na opačných koncích pohoří Karpat. Výstava nese název Tajemství lidové masky. Muzeum regionu Valašsko ji připravilo ve spolupráci se čtveřicí muzeí z rumunských měst Sighet, Baia Mare, Kluž a Oradea, které přispěly jedinečnými exponáty ze svých regionů. K vidění jsou i typické lidové masky z našeho regionu. Výstava představuje pro laika až zarážející společné znaky masek obou regionů. Pro veřejnost bude poprvé otevřena v neděli 7. prosince v rámci Zámeckého adventního kouzlení.

Do výstavy kromě Muzea regionu Valašsko se zapojila i Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Studenti ateliérů Design šperku a Digitální design doplnili výstavu o řadu prostorových i audiovizuálních

prvků na téma symboliky masky pro člověka 21. století.

Výstava Tajemství lidové masky na zámku Vsetín potrvá do dubna. Otevřeno je každý den kromě pondělí, vždy od 9 do 17 hodin. Prohlédnout si můžete i další zajímavé výstavy či stálou expozici věnovanou historii i současnosti Valašska. K hlavním návštěvnickým lákadlům patří i vyhlídka z 60 metrů vysoké zámecké věže či Templářský sklípek s rytířskou hernou.

Otevírací dobu během vánočních svátků a další informace najdete na stránkách www.muzeumvalassko.cz.

Karlovské muzeum: Zažijte život Valachů pod Beskydami

Ve Velkých Karlovicích stojí Karlovské muzeum – památkově chráněná perla, která vypráví příběh života na Valašsku. Vydejte se s rodinou do minulosti a poznejte, jak se kdysi žilo pod beskydskými kopci.

Karlovské muzeum se nachází v historickém středu Velkých Karlovic v bývalém kupeckém domě z počátku 19. století. Jádrem národopisné sbírky je doma vyráběné zemědělské a salašnické nářadí, postupy zpracování vlny, lnu a výroby ovčího sýru. Atmosféru dokresluje prostá valašská kuchyně s původním vybavením. Významné místo v životě Valachů zaujímala dřevovýroba, zastoupená především štípáním šindelů a loučí. Minulou i současnou lidovou uměleckou tvořivost

přibližují soubory řezbářských prací spolu s originálním betlémem. Etnografickou část završuje karlovský kroj, zajímavý svou jednoduchostí a výtvarnou čistotou.

Samostatná expozice dokládá výrobu lisovaného a foukaného skla ve zdejších, již zaniklých sklárnách. Z historie Velkých Karlovic je připomenuto především založení obce, období zbojníků, portášů, pohraniční spory, odboj za druhé světové války i další zajímavosti.

V architektonicky překrásných půdních prostorách jsou pravidelně pořádány výstavy výtvarného umění, které dotvářejí neopakovatelnou atmosféru Karlovského muzea.

www.velkekarlovice.cz

Objevte Soláň – sochy, pověsti a dechberoucí výhledy

Soláň přitahuje návštěvníky nejen čarovnými výhledy na okolní hřebeny. Nádhernou přírodou si zde můžete projít i galerii, která vás provede devíti zastaveními. Každé zastavení nabízí k vidění sochy od různých autorů a pověsti vyryté do bronzových desek, které se vážou k Soláni a okolí.

Stezka začíná na parkovišti hospody U Valů a pokračuje k Hotelu

Čarták, kde naleznete čtyři nové sochy: Moje Můza, Karlovský drak, Jura Čartácký a Černokněžník, vyrobené v rámci letošního Řezbářského workshopu, v projektu přeshraniční spolupráce Euroregionu Bielych – Bílých Karpat. Nové sochy nahradily ty staré, které již dosloužily.

Celý okruh je dlouhý 4 km, začíná na červené a pokračuje po žluté a následně zelené značce. Červe-

ně a zeleně značená trasa vede po asfaltové cestě, žlutá značka vede lesem.

Pro více informací si zajděte do informačního centra Zvonice Soláň, kde dostanete potřebné letáky týkající se Galerie v přírodě.

V infocentru také zakoupíte řemeslné výrobky (hrníčky, zvoněčky, anděly, pletené a háčkové výrobky aj.) Nezapomeňte se zastavit ve výstavní galerii, kde se několikrát do roka pořádají výstavy prací umělců z našeho regionu. www.zvonice.eu

Muzeum a IC Nový Hrozenkov lákají na historické panenky i záplavu tulipánů

Když si hrály prababičky

(do 28. února)

V zimě zahřeje srdce nejen dětských návštěvníků muzea výstava starožitných panenek a hraček s nimi spojených – kočárků, miniaturních pokojíčků, nádobíček a dalších nezbytností ze světa historických hraček. Vystavené exponáty z období od 2. poloviny 19. století do poloviny století dvacátého pocházejí ze soukromé sbírky Dany Králové, která čítá více než 1000 položek. Mnohé z nich můžete nalézt i ve sbíratelčině Muzeu historických panenek a hraček Na Pustém v Liptále.

Květinový ohňostroj

(23. – 26. dubna)

Na jaře pak muzeum rozkvetne záplavou jar-

ních květů. Už potřetí se tu uskuteční výstava tulipánů vypěstovaných přímo na Novém Hrozenkově, pro níž bylo tentokrát zasazeno na 600 cibulek rekordních 60 druhů. K vidění tak budou tulipány všemožných barev i tvarů – jednoduché i plnokvěté, liliokvěté, trepenité i vícekvěté, a nově i narcisy. Vystaveny budou podle jednotlivých druhů i zakomponovány do květinových vazeb.

Upozornění

V muzeu a IC je na příští rok plánována částečná rekonstrukce. Termíny výstav, akcí a programů se tak mohou měnit. Aktuální nabídku naleznete na

www.muzeum-ic-novyhrozenkov.cz

Betlémy z celého světa zaplní zámek Žerotínů

Tradiční výstava betlémů se letos ve Valašském Meziříčí představí ve zcela odlišné podobě. Od první adventní neděle budou na zámku Žerotínů k vidění namísto klasických českých a moravských jesliček betlémy z celého světa, včetně několika skutečně exotických kousků.

Z těch bližších to budou betlémy z jiných zemích Evropy (např. z Rakouska, Německa, Itálie, Francie, Polska, Portugalska atd.), jejichž součástí budou i známé patrové pyramidy se svíčkami nebo populární louskáčci ořechů ze Saska.

O poznání exotičtěji pak budou působit betlémy z jiných kontinentů. Že jste nikdy neviděli betlém z Afriky? Netušíte, jak vypadá betlém z Mexika nebo Peru? A co teprve hipsterský betlém z USA! Také v Asii žije křesťanské obyva-

telstvo a tak několik ukázek bude i z těchto vzdálených končin – např. z Indie, Thajska nebo Jižní Koreje.

Barevné betlémy z Bolívie a Peru

Největší kontrast ke klasickým evropským jesličkám z nám blízkého kulturního prostředí představují betlémy z Latinské Ameriky – Mexika, Peru či Bolívie, ovlivněné uměním jihoameri-

kých indiánů. Tyto betlémy jsou pestrobarevně pomalované a řemeslníci je zhotovují z různých materiálů – keramiky, dřeva nebo látky. Figurky mají typické oblečení, často znázorňují místní zvyky a v některých případech nechybí ani tamní zvířata – například lamy.

Afrika z ebenu nebo palmových listů

Naopak Africké betlémy vyřezá-

vají domorodci ze dřeva (nejčastěji ebenového a mahagonového). Velmi rozšířené jsou betlémy z přírodních materiálů – většinou z palmového listí, kukuřičného šustí nebo různých sušených plodů či kůry. I v těchto betlémech se objevují zvířata typická pro tento kontinent. Domorodí autoři vtiskli betlémům (a vánočním ozdobám) originální půvab. Jak se na výstavě přesvědčíte, obsahují řadu prvků, v nichž se odráží mentalita, životní styl a svébytná kultura tamních obyvatel.

Výstava v Muzejním a galerijním centru tak návštěvníkům představí, jak vánoční svátky a jejich význam vnímají lidé z jiných částí světa a jakým způsobem zpodobňují známou scénu narození Ježíška ve svém kulturním prostředí, ať už jde o blízkou Evropu, Latinskou Ameriku nebo horkou Afriku.

Výstava Betlémů bude otevřená po celý prosinec a leden.
www.magc.cz

Od Mikuláše po Silvestra: Valmez zve na kouzelné Vánoce na náměstí

Pátek 5. prosince se ve Valašském Meziříčí tradičně ponese v mikulášském duchu. Už od devíti hodin začne na náměstí jarmark, na který v 17 hodin naváže oblíbené rozsvěcení vánočního stromu s nadílkou pro nejmenší. Na velmi bohatý program se ale můžete těšit až do konce roku, kdy vyvrcholí oblíbeným Silvestrem na náměstí.

Mikulášský jarmark v pátek 5. prosince nabídne ochutnávku výrobků s vánoční tematikou od místních řemeslníků, farmářů a dalších prodejců. Od 16 hodin bude pokračovat hudebním vystoupením a poté budou nejen děti s napětím vyhlížet sedmáctou hodinu, na kterou je plánováno rozsvícení vánočního stromu spolu s další výzdobou náměstí. Chybět samozřejmě nesmí ani oblíbená a velmi očekávaná mikulášská nadílka se

strašidelnými čerty, anděly a svatým Mikulášem. Na mikulášský jarmark naváže oblíbené Vánoční trhy na meziříčském náměstí, které potrvají až do Štědrého dne a návštěvníkům přinesou odpovědní kulturní program.

Ve středu 24. prosince trhy završí Štědrovečerní koncert Dechové hudby města Valašské Meziříčí a samozřejmě sváteční půlnoční mše v kostele Nanebevzetí Panny Marie.

Symbolickou tečku za letošním rokem udělá 31. prosince oslava konce roku s dětskou diskotékou a silvestrovským ohňostrojem v 19 hodin.

Přijďte si užít Vánoce ve Valmezu a nasát tu správnou sváteční atmosféru.

Středověký Valmez, ztracené příběhy a tajemné nálezy z hlubin země

Dávná tajemství Valašského Meziříčí odkrývá velká archeologická výstava, kterou můžete navštívit v Muzeu regionu Valašsko na zámku Kinských ve Valašském Meziříčí.

První část unikátní výstavy je věnována práci archeologů a dlouhé cestě, kterou jimi objevené předměty absolvují, než se dostanou ze země až do depozitářů. Zbytek se týká samotných artefaktů objevených při výzkumech z uplynulých let. Podrobně se výstava zabývá především vrcholným středověkem, kdy dnešní Valašské Meziříčí vzniká. Kromě jiného toto období reprezentují stavební fragmenty domů z přelomu 13. a 14. století, objevené při rekonstrukci náměstí. Výstava bude k vidění až do 5. dubna.

www.muzeumvalassko.cz

Užijte si advent na zámku Lešná u Valašského Meziříčí

Třpytivou krásu vánočně vyzdobených interiérů, výstavu tradičních krajk a výšivek, Mikulášský jarmark či vánoční program pro děti s pohádkou, komentovanými prohlídkami a tvůrčími dílnami.

To vše a mnohé další nabízí Muzeum regionu Valašsko během adventního období na zámku Lešná u Valašského Meziříčí. Otevřeno je každý den kromě pondělí, vždy od 9 do 17 hodin.

Zámecké Vánoce

Adventní období na zámku Lešná probíhá od soboty 29. listopadu do neděle 21. prosince. Historické interiéry se promění v místo plné vánočního světla, vůní a jemné elegance. Návštěvníci se mohou těšit na svátečně vyzdobené místnosti, které propojují tradici s vytříbeným vkusem a atmosférou blížících se Vánoc.

Něžná krása krajky

Navštívit můžete také výstavu, která propojuje dva světy jemné textilní tvorby – volnou paličkovanou krajkou Hany Hyžákové a tradiční zuberskou bílou výšivku, kterou udržuje Marie Pырchalová a Muzeum Zubří. Doplnit by ji měla i doprovodná přednáška, jejíž termín najdete na webu a Facebooku Muzea regionu Valašsko.

Mikulášský jarmark

Druhou adventní sobotu (6. prosince) proběhne na zámku Lešná Mikulášský jarmark, který nabídne bohatou nabídku rukodělných výrobků, ukázky tradičních řemesel, tvůrčí dílny a vánoční pásmo s dětským

souborem Bača. Chybět nebude tradiční jarmareční občerstvení. Akce proběhne od 9 do 17 hodin.

Vánoční hrátky Z pohádky do pohádky

Poslední akcí adventu i celé letošní sezony bude v neděli 14. prosince (13–17 hodin) dětské vánoční odpoledne s divadelním pohádkou (15 hod.), komentovanými prohlídkami a tvůrčími dílnami. Počet míst na představení a prohlídky je omezen. Více informací na webu www.muzeumvalassko.cz

Tam, kde voda hlídá krajinu. Krásy Valašska z unikátní stavby vodojemu

Na první pohled nenápadná technická stavba se stala turistickým lákadlem Kunovic. Na severovýchodním okraji obce, na střeše nového vodojemu, stojí moderní rozhledna, která nabízí překvapivě krásné výhledy na okolní krajinu. Místo, které bylo původně určeno pouze pro technické účely, se díky nápadu obce a společnosti Vodovody a kanalizace Vsetín proměnilo v zajímavý cíl nejen pro letní výlety, ale také pro zimní či jarní procházky.

Rozhledna byla vybudována v letech 2020 až 2021 při rekonstrukci původní vodárny, která již nevyhovovala moderním požadavkům. Nový vodojem má dvě nádrže o objemu 400 metrů krychlových a na jeho střeše byla zřízena vyhlídková plošina. Ta se nachází přibližně osm metrů nad terénem, přístup k ní zajišťuje kovové schodiště se 42 schody. Slavnostní otevření proběhlo 20. června 2021 a od té doby je rozhledna volně přístupná široké veřejnosti.

Z vyhlídkové plošiny se návštěvníkům otevírá neuvěřitelný rozhled do všech stran, od hřebenů Hostýnské hornatiny až po vrcholy Jeseníků s nejvyšším vrcholem Pradědu. V plné kráse je možné pozorovat Kelčský Javorník, Hostýn nebo siluetu hradu Starý Jičín. Každé období přináší z rozhledny jiný pohled. V zimě krajina odhalí své tvary a vesnice v dálce, na jaře se výhledy promění v mozaiku zeleně

a květů. Návštěvníci tak mohou sledovat, jak se Valašsko mění doslova před očima.

Rozhledna stojí nedaleko silnice z obce Kunovice směrem na Kelč a je dostupná pohodlně pěšky, na kole i autem. K objektu vede úzká asfaltová cesta, u níž se nachází malé parkoviště a posezení se stojanem na kola. Vstupní branka je otevřená po celý rok, takže návštěvu lze naplánovat kdykoliv, třeba i během zimních vyjížděk. Celá stavba působí jednoduchým, moderním dojmem a je příkladem toho, jak lze technickou infrastrukturu proměnit v atraktivní místo pro veřejnost.

Rozhledna na vodojemu v Kunovicích se rychle stala oblíbeným cílem výletníků i místních obyvatel. Nabízí spojení technické zajímavosti s přírodní krásou a především klidné místo, odkud se dá vnímat krajina Valašska z jiné perspektivy.

www.visit-valassko.cz/rozhledna-na-vodojemu

Živý betlém v Kelči. Vánoční příběh, který spojuje generace

Vánoce jsou obdobím klidu a setkávání. V Kelči však dostávají ještě hlubší rozměr – už tradičně zde na Štědrý den (24. prosince) ožívá příběh narození Ježíše Krista v podobě živého betléma. Oblíbené akce rok co rok přitahuje stovky návštěvníků z blízkého i vzdálenějšího okolí. Akce začíná v poledne na kelečském náměstí. Spolu s biblickými postavami vystupují desítky zpěváků a kolečníků, kteří svými hlasy umocňují slavnostní atmosféru. Součástí scény jsou i živá zvířata — to dodává představení autentičnost a pro diváky zajímavý vizuální prvek. Vstup na akci je volný. Jelikož se vystoupení koná pod širým nebem, nezapomeňte se teple obléct.

Vánoce s duší Valaška: adventní kouzlo Rožnova

Advent v Rožnově pod Radhoštěm má jedinečné kouzlo, které jinde nenajdete. Malebné valašské městečko vás v prosinci přivítá zasněženými uličkami, vůní svařeného vína a punče i neopakovatelnou atmosférou lidových tradic. Pokud hledáte místo, kde si opravdu vychutnáte předvánoční čas, pak je to právě tady.

Rožnovské Masarykovo náměstí se v období adventu mění v živé centrum s vánočním stromem, koncerty známých kapel a vůní horkého punče. Ztišení a sváteční atmosféru přináší adventní koncerty v kostele Všech svatých, které umocní kouzlo čekání na Štědrý den.

Přijďte letos do Rožnova pod Radhoštěm a dopřejte si pohádkový advent. Čeká vás atmosféra, která vám připomene, že Vánoce nejsou jen o dárcích, ale především o společně prožitých chvílích.

TIPY NA KONCERTY

Masarykovo náměstí

10. prosince

17 hod. - CM Soláň

18 hod. - Česko zpívá koledy

17. prosince

17 hod. - Kaczi

19. prosince

17 hod. - Buty

Kostel Všech Svatých

25. prosince

Vánoční koncert CM Aldamáš

Valašské muzeum v přírodě zve na Mikuláše a Vánoční jarmark

Srdcem adventu v Rožnově pod Radhoštěm je Valašské muzeum v přírodě (VMP). V jeho areálech s příchodem předvánočního času ožívají dávné zvyky, lidové písně i řemesla. Pokud chcete zažít předvánoční magii horalů z Beskyd nenechtejte si návštěvu muzea ujít.

Už 5. prosince se ve Valašské dědině koná Mikulášský podvečer – chalupy se rozzáří vánočními dekoracemi, v interiérech objevíte tradiční zvyky a ochutnáte voňavé pečivo, které připomíná teplo domova. Druhý den, 6. prosince, rozezní Janíkovu stodolu slavnostní koncert, který vás svátečně naladí. Zlatým hřebem programu je Vánoční jarmark

v Dřevěném městečku 13.–14. prosince. Přijďte si vybrat dárky od lidových výrobců, vyzkoušet valašské speciality, zaposlouchat se do koled a nechat se okouzlit obchůzkami Lucek či čertů. V sobotu navíc můžete dorazit stylově parním vlakem z Valašského Meziříčí a užít si přípitek svařeným vínem bez starostí s cestou zpět.

Nezapomenutelným zážitkem je Živý betlém v amfiteátru Dřevěného městečka 20. a 21. prosince. Působivé lidové divadlo, plné hudby a zpěvu vás zavede do časů, kdy se víra a tradice přenášely z generace na generaci.

Parním vlakem nostalgicky na Vánoční jarmark do Rožnova

V sobotu 13. prosince vyjede na trať mezi Valašským Meziříčím a Rožnovem pod Radhoštěm Vánoční expres – nostalgický parní vlak, který návštěvníky doveze přímo na Vánoční jarmark v Rožnově.

Milovníci historických vlaků i vánoční atmosféry si mohou vybrat z odjezdů v 9:45 a 13:20

hodin z Valašského Meziříčí, zpáteční jízdy z Rožnova pak proběhnou v 11:32 a 16:07 hodin.

Vstupenky jsou k dostání na pokladnách Českých drah nebo online na jejich webu. www.cdnostalgie.cz

Tam, kde vládne Radegast a ticho hor: zima na Pustevnách

Oblíbené zimní i letní letovisko, křižovatka turistických tras a místo krásných výhledů, památek i zajímavých atrakcí. To vše jsou Pustevny.

Nacházejí se v nadmořské výšce 1018 metrů a byly právem vyhlášeny Národní kulturní památkou. Mezi jejich klenoty patří dřevěné stavby architekta Dušana Jurkoviče Libušín a Maměnka, rovněž zvonice a vyhlídkový altán Cyrilka. Novodobým lákadlem je Stezka Valaška. Pokud hledáte místo, kde si užijete nádherné zimní scenérie, čerstvý horský vzduch a unikátní architekturu, Pustevny jsou tou správnou volbou. Jestliže si toto místo chcete vychutnat v poklidu a bez davu turistů, doporučujeme se sem vydat ve všední dny nebo brzy ráno.

Pustevny na dosah autem, autobusem i lanovkou

Dopravit se na Pustevny můžete několika způsoby, autem, autobusem, lanovkou i pěšky. Pokud jedete autem, cesta vede ze strany Prostřední Bečvy. Par-

koviště má kapacitu cca 200 míst a je placené. Nezapomeňte, že při souvislé sněhové vrstvě jsou nutné řetězy.

Na Pustevny jezdí pravidelná autobusová linka z Rožnova pod Radhoštěm, přes Hutisko-Solanec a Prostřední Bečvu. Alternativně můžete také zaparkovat v Prostřední Bečvě naproti Hotelu Zavadilka a přímo na Pustevny si vyjet autobusem.

Případně využijte lanovku z Trojanovic, která je oblíbenou volbou a nabízí nádherné výhledy na okolní krajinu. Nástupní stanice se nachází poblíž hotelu Ráztoka.

Na Pustevny si můžete vyjít i pěšky

Pokud patříte mezi nadšené turisty a nezaleknete se stoupání do kopce, tak doporučujeme 13 km dlouhou trasu z Rožnova pod Radhoštěm. Po červené turistické značce vystoupáte až na vrchol Radhoště, kde se vyjímá kaple sv. Cyrila a Metoděje se sousoším věrozvěstů. Jedná se o nejvýše položenou církevní stavbu v Česku. Zpřístupnění kaple zajišťují dobrovolníci ze spolku Matice Radhoštská a mimo letní měsíce, kdy je otevřena pravidelně, je otevření kaple náhodné v závislosti na počasí. Dále trasa pokračuje po hřebeni po modré turistické značce k soše slovanského pohanského boha Radegasta, která je jedním z nezaměnitelných symbolů Pusteven. Zajímavostí je, že od letošního roku zde fungují nové kompostovací toalety, které jsou šetrné k přírodě.

Projdete kolem vyhlídkového altánu Cyrilka a pak už se před vámi otevře areál Pusteven s pohádkově krásnými budovami Libušín a Maměnka, které dosud fungují jako restaurace a hotel.

Zpět do Rožnova můžete sejít stejnou cestou nebo se vrátit autobusem z Pusteven.

Trasa, kterou zvládnete i s malými dětmi

Zvolit můžete také o poznání kratší a pohodovější trasu, kterou zvládnete i s dětmi. Vyjedte na Pustevny a vydejte se po hřebeni k soše Radegasta, kam vede převážně asfaltová cesta, občas narazíte na kamenitou cestu, kterou ale zvládnete projet i s kočárkem. Než dorazíte k cíli, zastavte se na vyhlídkové místo, kde si můžete posvačit na lavičkách a užít si výhledy do krajiny. Pokud vám zbydou síly nebo plánujete výlet se staršími dětmi, pokračujte po hřebeni Radhoště ke kapli sv. Cyrila a Metoděje. Trasa k Radegastovi a zpět je dlouhá 2,5 kilometru, ke kapli a zpět je to 7,5 kilometru. Najdete zde několik míst k občerstvení. Tak hurá na výlet!

www.pustevny.cz

Doporučujeme

Výstava ledových soch na téma Ledový svět pohádek se koná od 17. ledna do 8. února.

Když přehrada zamrzne. Zima na Horní Bečvě má své kouzlo

Horní Bečva, horská valašská obec, nabízí v zimě pestrou paletu zážitků. Ať už jste sportovní nadšenec, milovník přírody nebo hledáte klidný odpočinek, Horní Bečva je pro vás v zimě jako stvořená.

Přehrada žije i v zimě – láká bruslaře, běžkaře i otužilce

Přehrada na Horní Bečvě, oblíbené letní místo pro koupání, vodní sporty a odpočinek u vody, neztrácí své kouzlo ani v zimních měsících. Jakmile teploty klesnou pod bod mrazu a hladina přehrady zamrzne, promění se toto nádherné místo v zimní ráj pro milovníky pohybu i otužování. Jednou z nejoblíbenějších aktivit je bruslení. Zrcadlově hladký led láká místní i turisty k projížďkám na bruslích a rodiny sem vyrážejí za zábavou i sportem. Na své si přijdou také běžkaři. Když to počasí dovolí, bývá na zamrzlé přehradě vyjetý upravený běžkařský okruh, který nabízí jedinečný zážitek z jízdy po ledové ploše uprostřed zasněžené přírody. V posledních letech si přehradu oblíbili i otužilci. Vytvářejí si zde díru v ledu a pravidelně se noří do ledové vody, čímž posilují imunitu i psychickou odolnost.

Lyžování a snowboarding

Horní Bečva je vyhledávaným centrem zimních sportů. Najdete zde hned několik lyžařských areálů – skiareál Rališka, Sachova studánka či Mečová – s dobře upravenými sjezdovkami, umělým zasněžováním a večerním lyžováním. Na své si přijdou jak začátečníci, tak pokročilí lyžaři.

Běžky a zimní turistika

Pro milovníky běžeckého lyžování je Horní Bečva ideálním výchozím bodem. Více si můžete přečíst na straně 8 v článku věnovaném běž-

kařským trasám na Valašsku. Kdo dává přednost pěší turistice, může využít značené trasy i v zimě, a vyrazit třeba k vyhlídkám nad bývalým lomem u přehrady.

Pro zkušené turisty přidáváme tip na výlet na hřebenu Vsetínských Beskyd. Okruh z Horní Bečvy přes Kotlovou, Benešky a Polanu je dlouhý 11 kilometrů a po náročném výstupu vás odmění nádhernými výhledy. Mapu a popis výletu najdete pod QR kódem.

Zimní valašská krajina má nezaměnitelné kouzlo, přijďte si vychutnat zasněžené kopce a ticho lesa.

Nad Liptálem: výhledy a příběhy valašských kopců

Zimní Valašsko má své kouzlo – vůni jehličí i tichou atmosféru hřebenů nad Vsetínem. Jedním z nejhezčích a přitom nenáročných výletů v okolí je trasa ze Syrákova na rozhlednu Vartovna, která nabízí nejen krásné výhledy, ale i několik zajímavých zastavení po cestě.

Výlet začíná na Syrákově, odkud se vydáme po značené stezce směrem na Vartovnu (651 m n. m.). Rozhledna z roku 2009 patří k symbolům regionu – její moderní ocelová konstrukce ladí s okolní krajinou a z vyhlídkové plošiny se otevírá široký kruhový výhled na Vizovické a Hostýnské vrchy, Javorníky i vzdálené vrcholy Malé Fatry.

Z Vartovny lze pokračovat hned třemi směry: na jih k vesničce Seninka, na západ do Pozdětchova, nebo na sever do Vsetína. Každá z tras má své osobité kouzlo – hřebeny směrem na Seninku nabízejí klid lesních cest, cesta do Pozdětchova vede kolem luk a pastvin, zatímco směr na

Vsetín odhaluje pohledy do údolí potoka Rokytanky.

Pokud se rozhodnete pro návrat na Syrákov, můžete si cestu zpestřit odbočkou ke studánce v Příkrém. Studánka s čistou pramenitou vodou leží jen pár minut chůze od hlavní trasy a bývá oblíbeným zastavením turistů i místních.

Na zpáteční cestě pak nesmíte minout Švehlův srub, který byl místem úkrytu partyzánů, dnes je volně přístupný a nachází se zde i občerstvení formou lesního baru.

Kdo má ještě chuť, může si výlet prodloužit o krátkou zastávku

u rybníčku Obora, kde se na ostrůvku nachází stylový altán. Je to ideální místo na odpočinek v tichu přírody.

Celá trasa měří necelých devět kilometrů a je vhodná pro rodiny i rekreační turisty. Pokud se rozhodnete pokračovat z Vartovny jedním ze tří směrů – na Seninku, Pozdětchov

nebo Vsetín – trasa se přirozeně prodlouží a nabídne další krásné výhledy i nové pohledy na krajinu Valašska. Výlet tak může být příjemným půldenním i celodenním putováním po valašských kopcích, které stojí za to v každém ročním období.

www.visit-valassko.cz/rozhledna-vartovna

Jubilejní adventní koncerty sboru Kosáci

Folklorní soubor Kosiska a jejich mužský pěvecký sbor Kosáci z Ratiboře letos slaví jubilejní výročí svého působení. Při této příležitosti pořádají tři adventní koncerty, na které si pozvali hosty – ženský sbor Lužanky z Lužné pod vedením Mirka Urubka a Valašskou cimbálovou muziku.

Koncerty se uskuteční:

7. prosince v evangelickém kostele v Ratiboři,

13. prosince v evangelickém kostele v Jablůnce,

19. prosince v Semetíně, kde bude hostem dětská cimbálová muzika Jarášek.

Přijďte si užít večer plný vánoční hudby, valašské atmosféry a dobré nálady. Bližší informace sledujte na Facebooku souboru Kosiska nebo www.ratibor.cz

Když se na konci roku zpívá, vinšuje a směje – to je Šťastikování z Ratiboře

Na Valašsku býval konec roku vždy spojen s koledováním, přáním zdraví, štěstí a hojnosti do nového roku. Folklorní soubor Kosiska z Ratiboře se rozhodl tuto krásnou tradici oživit po svém – vzniklo tak Šťastikování, novodobý zvyk, který si rychle získal srdce nejen členů souboru, ale i celé obce.

Poprvé se Šťastikování v Ratiboři uskutečnilo na přelomu roku 2019, kdy celý soubor chodil po dědině a šťastikoval – koledoval. Cílem bylo nejen připomenout

dávné kolednické zvyky, ale také přenést do dnešních dní kus radosti, zpěvu a lidské blízkosti.

Koledníci – děti Kosáčci, chlapi Kosáci, jejich rodiny a kamarádi vyráží od té doby každým rokem 27. prosince do dědiny v kroji, s hudbou, písničkami a vinšováním: Vinšujem vám dobrý deň, vyš vodičku než oheň.

Šťastikování se v obci stalo symbolem sounáležitosti a připomínkou, že i v moderní době má smysl zachovávat lidové tradice.

V letech, kdy nebylo možné se scházet, poslal soubor své přání alespoň prostřednictvím videa a vánočního pozdravení, aby

ani tehdy lidová kultura zcela neutichla.

Dnes už se Šťastikování řadí mezi pevné součásti prosincového programu v Ratiboři i okolí. Lidé se na příchod členů souboru těší, připravují pro ně pohoštění a společné zpívání se často protáhne dlouho do noci. Jak říkají samotní členové souboru: „Nejde jen o koledování, ale o to, potkat se, zazpívat si a připomenout si, že i v té nejrušnější době má smysl zastavit se a popřát jeden druhému štěstí.“

Údolí Veřečné tě chytí za srdce, Lužná zase okouzlí svou architekturou

TIP NA VÝLET:

Start: Valašská Polanka

Cíl: Valašská Polanka

Délka trasy: 21,6 km

Doporučujeme: pouze pro pěší, cyklo, MTB, náročný horský terén

Body zájmu: Valašská Polanka - lesy a samoty Valašské Polanky - viadukt Lužná - roubené komory Lužná - Valašská Polanka

Polanka a Janáček

Valašská Polanka svou malebností a přívětivostí místních obyvatel láká nejen turisty a cyklisty, ale i umělce.

Na sklonku 19. století do Polanky zavítal hudební skladatel Leoš Janáček a aktivně se zasloužil o to, aby Polančané společně se sousedními Lužňany představili valašskou svatbu na Národopisné výstavě v Praze v roce 1895. Odlehle samoty, udržovaná policka i roubené domy pak o více než 100 let okouzly i štáb filmu Děda.

Místní obyvatelé se o zvycích a tradicích nemusí vůbec učit, oni je totiž stále žijí. V předvánočním čase v obou zmíněných vesnicích

nahánějí strach čerti, kteří doprovázejí svatého Mikuláše.

V předjaří si návštěvník zatančí v masopustním průvodu. S přicházejícím jarem pak chlapi prohání místní dívky s jalovcem nebo pomlázkou. Lužná pak má jedinečnou velikonoční koledu zvanou dudlačka, kterou v noci na velikonoční pondělí žije doslova celá vesnice.

Samoty a odlehlá místa

Obě vesnice skrývají zádumčivá a zdánlivě odlehlá místa a paseky. Louky jsou plné nejružnější květeny, kde nejvýznamnější jsou stavače - orchideje Bílých Karpat a Javorníků. Někde se dokonce dochovaly také jalovcové pasinky, které byly kdysi tak typické pro horská úbočí na Valašsku.

Krásu Polanky, okolní přírody i těžkého života pasekářů zachycují díla místního lidového básníka a rodáka Josefa Kašpara Vrchovského (1871-1947). Mimo jiné je autorem Valašské hymny, která se stala součástí všech slavností v Polance i v celém Hornolidečsku.

Malebná Lužná

Když se člověk z Veřečného

přehoupne přes hřeben a osmělí se až do hlubokého údolí potoka Luženka, může nahlédnout do čarovných meandrů bočního údolí Štědroňov nebo pohádkového Skřítkova. Hornolidečská magistrála sice směřuje jinak, ale neodbočit do malebné Lužné by byl doslova hřích.

Ve středu obce potěší oko roubená stavení, kamenné sklepy s roubenými komorami a zvonička, komory jsou zapsány v seznamu kulturních památek.

Olympionik Ludvík Liška

Málokdo ví, že Lužná se může

pyšnit olympionikem v osobě slavného rodáka běžce Ludvíka Lišky, který spolu s Emilem Zátopkem reprezentoval Československo na letních olympijských hrách v Helsinkách v roce 1952.

Cesta zpět do Polanky je zaslouženou odměnou. Trasa vede po proudu Senice až k místu startu. A jenom pro zajímavost. Za Lužnou se nachází osada Heinzův mlýn z 18. století, naproti níž přes potok člověk mine vrch Prašivec, kde prý odjakživa straší.

Zahřejte se vánoční atmosférou betlému v Horní Lidči

Vánoce jsou nejkrásnějším obdobím roku – časem, kdy se svět zpomalí, vzduch provoní jehličím a světla svíček rozzáří i ty nejkratší dny. Hřejivá atmosféra a kouzlo tradic zaplní naše domovy i srdce. Pokud si chcete tyto okamžiky prožít naplno, vydejte se do Betléma v Horní Lidči. V jeho kouzelném prostředí můžete na chvíli ztišit mysl, vrátit se ke kořenům Vánoc a nechat se unést krásou řezbářského umění, které ožívá přímo před vašimi očima.

Budovu betléma najdete za kostelem svatého Václava v Horní Lidči. Betlémskou expozici realizovalo 15 řezbářů a najdete v ní přes 250 figurek, z nichž je asi 75 pohyblivých a přes 100 vyřezávaných staveb. Obdivovat můžete nejenom detailně zpracované valašské chaloupky, ale také dokonalé kopie známých míst Zlínského a Trenčínského kraje, které dodávají celé scéně jedinečný regionální charakter. Součástí prohlídky je i videoprojekce, která přibližuje historii, tradice, významné události i řemesla typická pro oblast Valaška a moravsko-slovenského pomezí. Během projekce se postupně rozsvěcují jednotlivé části betléma a spolu s podmanivou hudbou umocňují celkový zážitek.

Expozice betléma je návštěvníkům přístupná od úterý do neděle. Celková prohlídka s filmem trvá přibližně hodinu, bez videa je prohlídka asi na 30 minut.

Expozice je otevřena celoročně, takže obdivovat dokonalou řezbářskou práci a prožívat Vánoce v lidečském betlémě můžete v každém ročním období. www.betlemhornilidec.cz

ZVEME NA TRADIČNÍ AKCI

Pravý valašský bál ve Valašské Polance

Srdečně vás zveme na Valašský bál 17. ledna v kulturním domě Valašská Polanka! Přijďte oslavit tradici, hudbu a společenskou pohodu v srdci Valaška v kroji, i bez něj. Tož doražte – ať to pod horami znovu ožije zpěvem, tancem a valašským srdcem!

Kam se schovat před nepohodou

Zima ve Valašsku je krásná, ale někdy se stane, že počasí naše plány pořádně zkomplikuje. Naštěstí je tu spousta míst, kam se můžeme schovat před jeho nepřízní a zároveň si užít příjemné chvíle v teple.

V regionu se nachází množství muzeí, která jsou otevřena i v zimním období. Patří k nim Muzeum regionu Valašsko, a to konkrétně Zámek Kinských (str. 14) a Zámek Vsetín (str. 12), dále Karlovské muzeum, Muzeum Nový Hrozenkov, Zvonice Soláň (str. 13) nebo Mechanický betlém Horní Lideč (str. 19).

Přinášíme vám několik dalších tipů na muzea a galerie, která jsou však v zimě mnohdy

dostupná jen po předchozí domluvě. Vždy si proto ověřte otevírací dobu a případně se předem objednejte. Více info na webu www.visit-valassko.cz/aktivita v sekci Muzea a galerie.

Muzeum Jana Kobzáně, Liptál
Muzeum kardinála Štěpána Trochty, Francova Lhota
Muzeum řeznictví, Valašské Meziříčí
Muzeum sklářství, Karolinka
Muzeum Zubří
První Valašské motomuzeum, Seninka
Valašský atelier U Hofmanů, Soláň
Zámek Žerotínů, Valašské Meziříčí
Živé muzeum gobelínů, Valašské Meziříčí

Kryté bazény

Před chladem se skryjete také v místních krytých bazénech, které nabízejí skvělé vyžití pro děti i dospělé.

Krytý bazén Rožnov p. Radh.
www.sportovisteroznov.cz

Krytý bazén Valašské Meziříčí
www.bazenvm.cz

Městské lázně Vsetín
www.vsetinskaspportovni.cz

Vodní svět Velké Karlovice
www.vodnisvetvelkekarlovice.cz

Herny pro děti i dospívající mládež

Pokud hledáte vyžití pro děti, ideálním místem pro zábavu a únik před zimou jsou herny. Děti se zde vyřádí na různých atrakcích, zatímco rodiče si mohou odpočinout a užít si chvíli klidu.

Dětská herna LUGOLAND, Valašské Meziříčí
www.lugoland.cz

Dětský svět a Ptačí ráj, Velké Karlovice
www.vodnisvetvelkekarlovice.cz

Džungle Vsetín
www.dzunglevsetin.cz

Kavárna MA Zubří
www.mazubri.cz/kavarna

Pohádkové lázně, Rožnov pod Radhoštěm
www.pohadkovelazne.cz

Vrtule - svět her a poznání, Valašské Meziříčí
<https://zlatesipy.tomici.cz/vrtule>

Wellness

Pro ty, kteří hledají relaxaci a odpočinek, je ideální volbou wellness centrum.

Grandhotel Tatra, Velké Karlovice
www.grandhoteltatra.cz

Hotel Energetic, Rožnov pod Radhoštěm
www.hotel-energetic.cz

Ibis Styles Relax, Rožnov pod Radhoštěm
www.ibisstylesroznov.cz

Kapka resort, Lhota u Vsetína
www.kapkaresort.cz

Multifunkční areál Zubří
www.mazubri.cz

Penzion Na kraji lesa, Valašské Meziříčí
www.nakrajilesa.cz

Relax hotel Valaška, Horní Bečva
www.hotelvalaska.cz

Sauny v Městských lázních Vsetín
www.vsetinskaspportovni.cz

Saunový svět Resortu Kyčerka, Velké Karlovice
www.resortkycerka.cz/saunovy-svet/

Spa hotel Lanterna, Velké Karlovice
www.lanterna.cz

Wellness & spa hotel Horal, Rožnov pod Radh.
www.hotel-horal.cz

Wellness hotel Horal, Velké Karlovice
www.valachy.cz/horal

Wellness hotel Zavadiilka, Prostřední Bečva
www.zavadiilka.cz

Wellness v Krytém bazénu Valašské Meziříčí
www.bazenvm.cz

INZERCE

Wellness Chalupa Krajanka

www.chalupakrajanka.cz

RELAX V SOUKROMÍ BESKYD

Zima na Tatře: perfektní pobyt v srdci Beskyd

Zasněžené kopce, čerstvý horský vzduch, romantická atmosféra a pohodlí, na které se budete rádi vracet. Zimní pobyt v Grandhotelu Tatra ve Velkých Karlovicích spojuje aktivní odpočinek na svahu s komfortem moderního wellness hotelu. Ideální volba pro všechny, kteří hledají klid, zážitky a kousek pravé zimní pohádky.

Lýžování s komfortem – skipas v ceně pobytu

Pobytový balíček „Zima na Tatře“ je připraven tak, abyste si dovolenou opravdu užili. Součástí pobytu je skipas do oblíbeného Ski areálu Kyčerka, který leží jen pár minut od hotelu. O dopravu se postará pohodlný skibus, který vás bez starostí odveze přímo

ke sjezdovce a zase zpět. Ski areál Kyčerka nabízí upravené tratě, moderní vleky a přátelskou atmosféru. Díky své přehlednosti je ideální jak pro rodiny s dětmi, tak pro rekreační lyžaře, kteří si chtějí zimní sezónu opravdu vychutnat.

Tradiční valašské chutě přímo pod svahem

Po dni stráveném na sněhu přijde vhod něco poctivého na zub. Přímo pod sjezdovkou vás přivítá Hospoda Kyčerka, vyhlášená valašskou kuchyní, domácími specialitami a útulným prostředím. Vůně tradičních jídel, punč nebo horká čokoláda dokonale zahřejí a zpříjemní chvíle po lyžování.

Wellness s výhledem na zasněžené vrcholky

Zimní dovolená nemusí být jen o sportu. Po aktivním dni si můžete dopřát zasloužený relax ve Vodním světě Velké Karlovice. Moderní wellness komplex nabízí bazény, vířivky i saunový svět s nádhernými panoramatickými výhledy na zasněžené Beskydy. Stačí se ponořit do teplé vody a nechat všední starosti odplout.

Grandhotel Tatra – zážitek, který zůstane

Grandhotel Tatra spojuje moderní komfort s kouzlem beskydské přírody. Stylové pokoje, vyhlášená gastronomie, wellness s panoramatickým výhledem a osobní

přístup dělají z každého pobytu nezapomenutelný zážitek. Ať už plánujete romantický víkend ve dvou, zimní dovolenou s rodinou nebo krátký únik z města, „Zima na Tatře“ je pozvánkou do světa pohody, ticha a zimní krásy a luxusu. Dopřejte si zimní pobyt, kde máte vše pod jednou střešou – sjezdovku za rohem, výborné jídlo, relax a servis, který hřeje stejně jako horká sauna po lyžování.

Více informací a rezervace na www.grandhoteltatra.cz

Jaro na Valašsku. Od masopustního ves

Valašsko je krajem plným pohanských tradic a magických praktik promísených s křesťanskou zbožností. Tato směs pak vytvořila mnohdy pro tuto oblast specifické zvyky, které se v různých podobách dodržují dodnes. O průběhu předjaří a jara na valašských kotářech vypráví v rozhovoru etnografka Muzea regionu Valašsko Lenka Šemorová.

Jaro na Valašsku, co je pro tento region nejtypičtější? Jak tady tradičně jaro začíná?

Nejdůležitější je přechodový rituál mezi zimou a jarem. Prvním zvykem, který nám toto období připomíná, je masopust, kterému se tady říká fašank, končiny, ostatky nebo vodění medvěda. Masopust se odehrává od Tří králů a vrcholí Popeleční středou.

Pojďme k samotnému masopustu, jaké jsou nejvýraznější a nejdůležitější postavy?

Lidé se oblékali do masek, aby potlačili svou identitu, stali se anonymními a zlo na ně nemohlo, protože je nepoznalo. Nejdůležitější postavou je medvěd. Na Valašsku máme pro něj dvě označení, kdy se hovoří o starém medvědovi nebo pohřebenářovi.

Medvěda vodil tzv. vodič. Masku musí obejít všechny chalupy v dědině a každá hospodyně a dívka si s ním musí zatancovat, což mělo v minulosti plodnostní charakter a věřilo se, že tanec také přinese bohatou úrodu.

Další masky?

Nesměli chybět třeba Žid, ras, ženich a nevěsta, babka v nůši nebo s košem. Ve Študlově masopust doprovází dokonce exotické masky. Od zhruba šedesátých let minulého století se zde objevuje třeba pštros, slon, žirafa a další.

Jak vypadá ukončení masopustu?

Masopust končí půlnocí před Popeleční středou, ještě během zábavy se pochovává basa, což je obřadní rituál, kdy se loučí s marnotratníkem, kterého představuje právě basa. O půlnoci končí veškeré veselí a nastává období půstu. Dříve se lidé omezovali v jídle i v oblékání. Ženy odkládaly barevný šat a zdobné věci, nosily oblečení černé barvy a to nejchudobnější, co měly. V Popeleční středě přicházeli na mši do kostela, kde dostávali tzv. popelec – křížek na čelo z popela kočiček - vrby jívy.

Dodržovalo se období půstu?

Ano, nejedlo se tučné jídlo, hospodyňky připravovaly skromnější jídla. Půst trval symbolických čtyřicet dní. Do půstu se ale nezapočítávaly neděle, protože jsou dny odpočinku.

Zima končí, masopust máme za sebou, byl nějaký lidový zvyk, který se definitivně se zimou vypořádával?

Na Smrtnou neděli se vynášela Mařena. Lidé se chtěli zbavit zlých věcí (nemocí, epidemií, zimy), proto zhmotnili postavu Mařeny, Mořeny, Moreny (bohyně zimy), Smrti nebo Smrčky. Byla to postava vytvořená z dřevěného kříže omotaného slámou a oděnou do jednoduchého ženského oděvu, ozdobenou šnečímí ulitami a prázdnými vajíčky – symboly

LENKA ŠEMOROVÁ

- *1991
- Rodačka z Březové u Uherského Brodu.
- Vystudovaná etnografka.
- V Muzeu regionu Valašsko pracuje od podzimu roku 2022.
- Specializuje se na rodinné a výroční obyčeje.

zmaru a smrti. Tuto postavu vynášely především mladé ženy či dívky někam za vesnici k vodnímu toku. Zde ji vysvlekly, zapálily, hodily do vody, kamenovaly a nechaly rozfoukat větrem. Odsud se pak dívky, někdy i v doprovodu chlapců, vracely zpět do vesnice. Na znamení příchodu jara nesly zelený stromček nebo větvičky ozdobené barevnými pentlemi. Stromku se říkalo letečko, léto, májka nebo májíček a se zpěvem přinášely symbolicky mezi lidi jaro.

Jak vypadaly Velikonoce?

V církevním prostředí začínaly Zeleným čtvrtkem, kdy zvonky odlétaly do Říma. Namísto zvonů pak do ulic vycházeli malí koledníci zvaní hrkači, klepáči či klapotáři. Chodilo se zpravidla třikrát denně: ráno před šestou hodinou, v poledne a v šest hodin večer. Na Velký pátek pak ještě ve tři hodiny odpoledne, kdy oznamovali umučení Ježíše na kříži. V tento den se konala také poslední večeře Páně. V lidovém prostředí se jedl nějaký zelený pokrm, nejčastěji z bylinek, které lidé doma měli.

Co se dělo na Velký pátek?

Nesmělo se hýbat se zemí, prát prádlo, nic půjčovat. Od půlnoci až do rozbřesku se chodilo koupat. Dříve se v potocích a řekách koupaly celé rodiny a brávaly s sebou i dobytek. Věřili totiž, že ranní voda, nepolíbená sluníčkem, je očištná. Tento den byl podle nich nejmocnější a voda jim měla zajistit zdraví a plodnost po celý rok. A pozor, lidé se při této příležitosti koupali nazí. Po cestě ke koupeli se navíc nemluvalo. Po celý den se držel přísný půst.

elí až po májky na hnoji

Bílá sobota, to už bylo něco jiného...

V kostele probíhaly křty a světil se oheň. V lidovém prostředí lidé tradičně už večer na Velký pátek uhášeli veškerý oheň, který měli v domácnosti a domů si přinášeli z kostela oheň posvěcený a symbolicky jím zapalovali ve svých ohništích. Také se peklo a uklízelo.

Velikonoční neděle...

Den vzkříšení. V kostelích se světily pokrmy, většinou to byla vajíčka, velikonoční beránek nebo mazanec, které se pak odnášely domů, kde se společně jedly. V některých vesnicích na jižním Vsacku – Vsetínsku probíhala noční koleda. Zachovaná je doposud v Lužné, kde se jí říká Dudlačka nebo Cigánská.

Vzpomněla jste pečené beránky, je nějaké obřadní pečivo specifické pro Valašsko?

Na Valašsku se pekly speciální mazance, které se netradičně nadívaly klobáskou a vařenými vajíčky. Pekly se i jidášky, což symbolizovalo zradu Ježíše.

Měly tvar buď samotného Jidáše nebo smyčky lana, na kterém se prý oběsil.

Velikonoční pondělí...

Pánové s tatem nebo s jalovcem chodili po šmigrustu. Holky měly pro ně připravenou nějakou výslužku v podobě malovaných vajec a sladkostí, vázaly i pentličky.

Co po Velikonocích?

Na přelomu dubna a května se na vesnicích stavěly máje. Většinou byl jeden centrální, obecní. V panském lese se ukradl smrk nebo jedle, odvětil se a oloupala se kůra. Vršek se nechal a ozdobil se pentlemi, k vrcholu se ještě přidával věnec z četiny (chvoji). Máj se obřadně postavil a musel se přes noc hlídat, aby nebyl chlapci ze sousední vesnice skácen. Májky se stavěly také například u Božích muk, svatých obrázků nebo křížků. K nim se během května chodívali věřící modlit. Zapichovaly se i do hnojišť jako ochrana proti zlým duchům a čarodějnicím. Na Valašsku také mládenci stavěli májky pod okna do zahrad svým vyvoleným.

Jaro 2026 v areálu Karlovského muzea

Velikonoční jarmark – 5. dubna v areálu u Karlovského muzea, atmosféra plná tradic, lidové hudby, ukázek řemesel a bohaté nabídky regionálních produktů, ručně malované kraslice, velikonoční perníčky a pletení pomlázek.

Od 19. a 26. května pokračují **Řemeslné úterky**, oblíbená série celodenních setkání s tradičními řemeslníky. Každé úterý až do června se dozvíte něco nového z tajů hrnčířství, tkalcovství, kovářství či dřevorezbařství. Akce jsou vhodné i pro školní děti.

Karlovský ochotnický soubor KOS připravuje na divadelní sezónu březen až květen 2026 francouzskou detektivní komedii: **INSPEKTOR má těžkosti**.
www.velkekarlovice.cz

Když jaro zaťuká aneb tipy redakce na akce

BŘEZEN

2.–6. 3. / Hvězdárna Vsetín
PRÁZDNINY POD HVĚZDAMI

3.–6. 3. / Zámek a Hvězdárna Vsetín
JARNÍ PRÁZDNINY S MUZEM

3.–6. 3. / Zámek Kinských Valašské Meziříčí
JARNÍ PRÁZDNINY V MUZEU

21. 3. / Liptál
VELIKONOČNÍ JARMARK

22. 3. / Zámek Vsetín
VELIKONOCE NA ZÁMKU

22. 3. / Horní Lideč
VYNÁŠÁNÍ MAŘENY

28. 3. / Zámek Kinských Valašské Meziříčí
VELIKONOCE V MUZEU

28. 3.–28. 4. / Zvonice Soláň
VÝSTAVA GOBELÍNŮ A FOTOGAFIÍ ROMANA VALNÉHO

28. 3. / Liptál
KOŠT SLIVOVICE

DUBEN

2. 4. / Vsetín
VALAŠSKÉ VELIKONOCE NA VSETÍNĚ

4. 4. / Zámek Lešná u Val. Mez.
VELIKONOCE NA ZÁMKU

4. 4.–6. 4. / VMP Rožnov p. Radh.
VELIKONOCE NA VALAŠSKU

5. 4. / Karlovské muzeum, Velké Karlovice
VELIKONOČNÍ JARMARK

5. 4. / Zvonice Soláň
VELIKONOČNÍ NEDĚLE

11. 4. / Liptál
DĚTSKÉ STRAŠIDELNÉ PROHLÍDKY zámku Liptál

18. 4. / Liptál
MEZINÁRODNÍ DEN PAMÁTEK

23. 4.–26. 4. / Nový Hrozenkov
KVĚTINOVÝ OHŇOSTROJ

25. 4. / Liptál
LIPTÁLSKÝ SMYČEC

25. 4. / Zámek Kinských Val. Mez.
SKLÁŘSKÉ KOUZLENÍ

KVĚTEN

1. 5. / VMP Rožnov p. Radhoštěm
STAVĚNÍ MÁJE

2. 5.–23. 6. / Zvonice Soláň
J. KALVODOVÁ, VÝSTAVA OBRAZŮ

16. 5. / Zámek Lešná u Val. Mez.
KVĚTINOVA SLAVNOST

18. 5. / VMP Rožnov p. Radh.
DEN MUZEÍ

19. 5., 26. 5. / Karlovské muzeum, Velké Karlovice
ŘEMESLNÉ ÚTERKY

22. 5. / Zámek Vsetín
VSETÍNSKÁ NOC

23. 5. / VMP Rožnov p. Radhoštěm
JARO NA DĚDINĚ

23. 5. / Liptál
DEN STŘEDOVĚKÝCH ŘEMESEL

29. 5. / Valašské Meziříčí
MEZIŘIČSKÁ MUZEJNÍ NOC

29. 5. / Liptál
NOC KOSTELŮ

30. 5. / VMP Rožnov p. Radh.
SLABIKÁŘ ŘEMESEL

31. 5. / VMP Rožnov p. Radh.
KÁCENÍ MÁJE

Kapka4ever 2026: 4. ročník cyklovýzvy startuje 15. května

Milujete cyklistiku a rádi posouváte své hranice? Přidejte se k cyklovýzvě Kapka4ever, která odstartuje 15. května a potrvá až do 30. září. Tato oblíbená akce vstupuje do čtvrtého ročníku a opět nabídne zcela novou trasu, která provede účastníky krásnými kouty regionu. Cyklisté si mohou vybrat, zda 150 kilometrů zdolají v jednom dni, nebo si trasu rozdělí do tří etap. Jet se dá na jakémkoliv kole – ať už horském, gravel nebo elektrokole. Každý průjezd se zaznamenává přes webovou aplikaci.

Kapka4ever je výzva pro všechny, kdo chtějí otestovat svou vytrvalost, zažít radost z jízdy a objevovat nové trasy v krásné přírodě. Zájem o akci roste každým rokem – zatímco druhého ročníku se zúčastnilo 55 jezdců, do třetího ročníku vyrazilo 108 cyklistů a 92 z nich trasu úspěšně dokončilo, včetně 10 jezdců v kategorii S.

Přidejte se i vy k dalším nadšencům a zažijte nezapomenutelný cyklistický den plný výzev a zážitků! www.visit-valassko.cz/kapka4ever

GENERÁLNÍ PARTNER DESTINAČNÍ SPOLEČNOSTI VALAŠSKO

INZERCE

Elektrokola dobývají Valašsko: styl, pohodlí a radost z jízdy

Stoupání na Pustevny bez funění a s úsměvem? Je to možné, a to díky elektrokolu. Z dopravního prostředku pro seniory se během pár let stal moderní fenomén, který spojuje pohodlí, zdravý pohyb i zábavu. Ať už jedete do práce, na výlet s rodinou nebo jen po městě, elektrokolo vám dovolí jet dál, rychleji a s menší námahou. A na Valašsku, kde se krajina nešetří kopci, to platí dvojnásob.

5 věcí, které si zkontrolujte před každou jízdou

Bezpečná jízda začíná u správné údržby. Odborníci radí zaměřit se na těchto pět oblastí:

1. **Brzdy** – reagují rychle a bez zpoždění.
2. **Pneumatiky** – správný tlak a žádné praskliny.
3. **Řídítka a pedály** – pevně dotažené, bez vůle.
4. **Přehazovačka** – plynulá změna rychlostí.
5. **Baterie** – dostatečně nabitá a nepoškozená.

Nezapomeňte také na základní výbavu pro údržbu: pumpu, imbusové klíče, mazivo na řetěz a čisticí prostředky. Baterii chraňte před přehřátím a v zimě

ji skladujte nabitou na 60–80 % kapacity.

Jak vybrat elektrokolo? Česká značka 4EVER ukazuje směr

Na kvalitní elektrokolo není nutné sahat do zahraničí. Česká značka 4EVER vyrábí kola už od roku 1995 a za tu dobu si vybudovala pevné místo mezi předními výrobci jízdních kol. Sází na poctivou ruční výrobu, kvalitní materiály a moderní technologie, což oceňují i nároční cyklisté doma i v zahraničí. Není divu, že

kola 4EVER využívají například i společnosti BMW nebo HARTJE. Skvělým univerzálním společníkem na cesty je super lehké elektrokolo 4EVER Engrave, které zaujme hmotností nepřesahující 15 kilogramů. Je vhodné na asfaltové silnice, šotolinové cesty a zvládne i náročnější terén v přírodě. Díky lehkému pohonu FSA System HM a baterii elegantně zabudované v rámu nabízí jízdní vlastnosti velmi blízké klasickému gravelu bez motoru. Nižší váha navíc šetří kapacitu baterie, takže kolo vydrží déle v provozu.

4EVER tak opět potvrzuje, že tradice, kvalita a inovace mohou jít ruku v ruce. Pokud hledáte spolehlivé kolo s moderním designem a skvělými jízdními vlastnostmi, stojí elektrokolo 4EVER rozhodně za pozornost. www.4ever.cz

Kam vyrazit? Inspirujte se našimi trasami

Máte své elektrokolo připravené a přemýšlíte, kam vyrazit? Inspiraci na nejkrásnější trasy najdete na www.visit-valassko.cz/cyklistika

4EVER.cz

Značka, která chrání to nejlepší z Valašska, se vrací!

Po několikaleté pauze se opět hlásí o slovo značka PRAVÉ VALAŠSKÉ®, která od roku 2013 podporuje poctivé řemeslo, tradiční produkty a místní suroviny z Valašska. Péči o ni nyní přebírá Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko prostřednictvím Destinační společnosti Valašsko, která se zaměří na další rozvoj značky a podporu místních výrobců.

Cílem projektu je nejen obnovit značku, ale také posílit povědomí o tradičních produktech Valašska a nabídnout spotřebitelům jistotu kvality. Do projektu nadále patří klíčoví partneři, mezi nimi MAS Hornolidečska, Luhačovičské Zálesí, MAS Ploština, MAS Valašsko – Horní Vsacko, MAS Rožnovsko a nově MAS Střední Vsetínsko.

Proč vybírat produkty s označením PRAVÉ VALAŠSKÉ®?

Místní původ: Vše vzniká přímo na Valašsku – od potravin po řemeslné výrobky.

Kvalitní suroviny: Používají se ty nejlepší místní suroviny, bez náhražek.

Ruční práce a tradice: Produkty vznikají s důrazem na poctivou ruční práci a navazují na valašské tradice.

Nákupem podporujete místní farmáře, řemeslníky a výrobce, kteří zachovávají tradiční postupy a pracují s láskou ke krajině i řemeslu. Produkty s označením PRAVÉ VALAŠSKÉ® jsou tak symbolem regionální kvality a tradice. Zákazník si tak neodnáší jen kvalitní zboží, ale i kus místní kultury a tradice, která díky této podpoře může žít dál.

Na webu www.pravevalasske.cz mohou návštěvníci nahlédnout pod pokličku skutečných příběhů valašských výrobců. Každý z držitelů značky má svůj jedinečný příběh – o poctivém řemesle, lásce k tradici a vztahu k valašské krajině. Dozvíte se, jak vznikají typické regionální produkty, kdo za nimi stojí a co je inspiruje k jejich tvorbě.

Držitelé PRAVÉ VALAŠSKÉ®

Agrofyto spol. s.r.o.
Bio vyzrálé hovězí maso
www.agrofyto.cz

Eva Kašparová
Krojové součásti, plátěné a sukenné, výrobky z huně

Knebl Hosiery
Vlněné a modrotiskové ponožky
www.kneblponozky.cz

Ondřej Hladký
Ondrášův trdelník

Pekárna Anežka s.r.o.
Valašský frgál babičky Anežky
www.valasskyfrgal.cz

Suširna z pod Radhoštěm
Perníček s modrotiskem
www.vyrobkyspribehem.cz

Tomáš Navrátil
Dřevěné výrobky
www.drevotocimradost.cz

Valašsko: Turistická oblast, kterou nosíme v srdci

Právě držíte v ruce práci mnoha lidí, kteří mají Valašsko opravdu rádi. Články ve Valašských novinách připravuje Destinační společnost Valašsko ve spolupráci s městy, obcemi, mikroregiony, neziskovými organizacemi, podnikateli a dalšími institucemi. Společně se vám snažíme přinést to nejlepší z našeho regionu.

Destinační společnost Valašsko, fungující od roku 2017 pod záštitou Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko, má za úkol pomáhat rozvoji cestovního ruchu na Valašsku.

Naše činnost je financována zejména z dotací Zlínského kraje, příspěvků měst Vsetín, Valašské Meziříčí a Rožnov pod Radhoštěm, a dalších mikroregionů. Aktivně se snažíme využívat dostupné dotační tituly pro zajištění dalšího rozvoje. Děkuje všem partnerům, kteří nás podporují.

Naším hlavním cílem je rozvíjet spolupráci s místními podnikateli, obcemi a neziskovými organizacemi, abychom společně vytvářeli lepší podmínky pro návštěvníky Valašska. Provozujeme turistický portál www.visit-valassko.cz, na kterém najdete ucelenou nabídku tipů na výlety, volnočasové aktivity, ubytování nebo kulturní akce. Jsme také aktivní na sociálních sítích, kde pravidelně sdílíme novinky a zajímavosti z regionu.

Pro ty, kteří nechtějí přijít o novinky, nabízíme možnost přihlásit se k odběru měsíčního newsletteru na www.visit-valassko.cz/#newsletter. Přidejte se k nám a buďte informováni o všem, co byste si na Valašsku neměli nechat ujít.

www.visit-valassko.cz
Facebook Valašsko
Instagram visit_valassko
Youtube @visitvalassko

DĚKUJEME ZA PODPORU

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Turistická informační centra

TIC Vsetín
www.ic-vsetin.cz

TIC Valašské Meziříčí
www.info-vm.cz

TIC Rožnov pod Radhoštěm
www.visitroznov.cz

IC Velké Karlovice
www.velkekarlovice.cz/
infocentrum

IC Zvonice Soláň
www.zvonice.eu

IC Karolinka
www.karolinka.cz/
informacni-centrum

IC Nový Hrozenkov
www.muzeum-ic-novyhrozenkov.cz

IC Kohútka
www.kohutka.info

IC Horní Bečva
www.hornibecva.cz

IC Prostřední Bečva
www.prostrednibecva.cz/
turista/informacni-centra

IC Brána Pusteven
www.branapusteven.cz

IC a Icafé Zašová
www.zasova.cz/spol/icafe

IC Hutisko-Solanec
www.hutisko-solanec.eu

IC Valašská Bystřice
www.valasskabystrice.cz

IC Horní Lideč
www.betlehmornilidec.cz

IC Pulčín
www.francovalhota.cz

IC Liptál
www.liptal.cz/
spol/informacni-centrum

IC Ratiboř
www.ratibor.cz

PRAŽÁK NA VALAŠSKU: Vzpomínka z Velké Lhoty

Pro mě je zimní období a konkrétně vánoční čas silně spojený s folklorem a nejvíc s tím valašským.

Zima na Valašsku umí být tuhá, tvrdá a nemilosrdná, ale taky má svoje nezpochybnitelné kouzlo. Vynořuje se mi vzpomínka na natáčení jednoho dílu dokumentárního cyklu „Za koledu“. Půlka prosince, čas Vánoc, všude půl metru sněhu a zima, která vám zalézá až za spodní prádlo. Zaparkovali jsme ve Velké Lhotě a brodíme se sněhem až na kraj dědiny. Natáčecí štáb, zabraný do svých velkoměstských úvah, začal už lehce mrmlat a zapadlý malý domek na úbočí svažujícího se k lesu ve mně moc důvěry taky nevzbuzoval, ale vzápětí jsem se za svůj předpoklad zastyděl.

Privítala nás rodinka se dvěma dětmi jak jinak než kalíškem na zahřátí. Malý domek byl ve skutečnosti pohádková roubenka, provoněná dřevem, medem a sušenými jablky. Celý štáb

naprosto oněměl a já okamžitě dostal chuť vyskočit na pec s hrnkem horkého čaje. Pán byl včelař, jeho paní zpracovávala med. To příjemné povídání, ta vůně, klid a pohoda zapadaná sněhem byla tak nakažlivá, že se nám prostě nechtělo odjet. Nechtělo se nám odjet z té pomalé hebkosti, vůně a sněhu zpátky do městské rychlosti.

Zbývalo dotočit pár záběrů na vyhlídce u javoru. I přes promrzlé palce u nohou jsem na vyhlídce cítil, jak mi do těla prostupuje hřejivé teplo. Ještě dlouho po natáčení jsem stál a chráněný monumentálním javorem se kochal zasněženým výhledem na Zašovou, Zubří a Vsetínské Beskydy.

Ve Velké Lhotě jsem od té doby byl mockrát, ale konkrétně tahle vánoční vzpomínka ve mně rozlije kouzelné teplo, jako horký medový čaj.

FILIP CÍL

*4. ledna 1989, Praha

Herec a moderátor. Od dětství spjatý s folklorem, studoval na Mezinárodní konzervatoři v Praze. Znamý z rolí v seriálu Zdivočelá země (1997), v pohádkách Tři životy (2007), Šťastný smolař (2012) nebo televizním filmu Kanadská noc (2008) a další. Moderátor dětského pořadu Studio Kamarád a cyklu Za písničku. Od května 2025 je v angažmá v Městském divadle Kladno. Je členem folklorního souboru Rosénka a cimbálových muzik Béallica a Cimbál Music.

Vyberte si dárek z valašských „íček“

Strávili jste na Valašsku příjemné chvíle a chtěli byste si odvézt kousek této jedinečné krajiny domů na památku? Navštivte valašská informační centra, kde na vás čeká pestrý výběr autentických suvenýrů, místních specialit a upomínkových předmětů.

Ať už si vyberete originální svíčku, kalendář, ručně vyráběné mýdlo, kvalitní ponožky nebo výrobky z modrotisku, neuděláte chybu. Dopřejte radost sobě i svým nejbližším!

INFORMACE O VYDAVATELI VALAŠSKÉ NOVINY

12. vydání 1. prosince 2025, Vydává Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko – Destinační společnost Valašsko, Svárov 1080, 755 01 Vsetín jako svůj propagační materiál. Periodicita – 2x ročně, Evidenční číslo: MK ČR E 23926, Redakce: Lenka Kováčová, Hana Fabiánová, Miroslav Urubek, kontakt: fabianova@mikroregion-vsetinsko.cz. Grafická úprava: Miroslav Urubek, miraur@centrum.cz, Tisk: Gadvert. NEPRODEJNÉ, VEŠKERÁ PRÁVA VYHRAZENA, TISKOVÉ CHYBY VYHRAZENY.

AUTOŘI FOTOGRAFIÍ: titulní strana - Jaroslav Rumánek; archiv Destinační společnost Valašsko, archiv Filip Cíl, archiv města Kelč, archiv města Rožnov p. R., archiv města Valašské Meziříčí, archiv města Vsetín, archiv Muzeum regionu Valašsko, archiv obce Francova Lhota, archiv obce Horní Bečva, archiv obce Horní Lideč, archiv obce Lačnov, archiv obce Lidečko, archiv obce Lužná, archiv Masarykova veřejná knihovna Vsetín, archiv obce Ratiboř, archiv obce Študlov, archiv obce Valašská Polanka, archiv obce Velké Karlovice, archiv obce Zašová, archiv Valašské muzeum v přírodě, Horská služba ČR, IC Brána Pusteven, IC Nový Hrozenkov, IC Valašské Meziříčí, IC Velké Karlovice, Igor Levč, Jan Kolář, Jaroslav Rumánek, Jiří Koňářik, m-ARK, Marek Chytka, Resort Kyčerka, Resort Valachy, Skiareál Karolinka, Ski Centrum Kohútka, Ski areál Jezerné, Ski Areál Synot Kyčerka, Studio Rožnov, Štěpán Janíček, Vojtěch Doležal.

AUTOŘI TEXTŮ: Filip Cíl, Hana Fabiánová, Helena Dobešová, IC Horní Lideč, IC Nový Hrozenkov, IC Velké Karlovice, IC Zvonice Soláň, Iveta Táborská, Jan Anlauf, Muzeum regionu Valašsko (Jiří Koňářik), Kateřina Štašáková, Lenka Kováčová, Lucie Žabčíková, Marie Ptáčková, město Vsetín, Miroslav Urubek, Pavla Kjeronská, Radan Jaškovský.

◆	OBRÁTITI	1. díl tajenky	◆	DVOUKOLÁK	DRUH PEPŘE	POPĚVEK	HUSARSKÝ KABÁTEC	◆	DUSÍKATÁ SLOU- ČENINA	PŘIJÍMAT	KORÁLOVÉ OSTROVY	VYMĚROVAT	◆	ABRA- HÁMŮV SYNOVEC	ASTAT (ZN.)	4. díl tajenky	ŽENSKÉ JMÉNO				
OBČANSKÉ FÓRUM (DŘ. ZKR.)			SVATEBNÍ KVĚTINA VÝROBCE KŮŽICHŮ					LENDLOVO JMÉNO					SILNÉ PROVAZY ČÍNSKÝ VŮDCE								
ČASTO TRKAT								VLASTNITI UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ HEREC													
HOCH (VALAŠ.)						NAPODO- BOVAT PRACOVAT S PLUHEM									DĚTSKÝ POZDRAV SÍLA						
LINKA					DVĚ DOM. MUŽ. JMÉNA CITOSL. OPOVRŽENÍ								NITRID MOLYBDENU RYBÁŘSKÝ PYTEL								
ILONA (DOM.)				TRAMVAJ (SLANG.) PAPOUŠEK					NÁŠ DRAMATIK				NOČNÍ PTÁK NÁSEP								
TELLUR (ZN.)			JUDSKÝ KRÁL. TISK. AGENT. ČADU														MZDA				
TURECKÝ ÚTULEK															PROVO- LÁVÁNÍ SLÁVY ZAVAZADLO				DOPRAV. PODNIK (ZKR.) ŽOLÍK		
◆	SAŇ	TAHLE 2. díl tajenky			EDISONOVO JMÉNO	KÓD LETIŠTĚ TIOMAN									HLINÍK (ZN.) PŘEDLOŽKA			SLONÍ ZUB DÍVKÁ			
DOKONČIT PRANÍ							POLÁK (ZAST.)	SPOJKA	PŘÍBUZNÁ	VÝKON. TRÍDA KANTOVY INICIÁLY				ŽENSKÉ JMÉNO PŘEDLOŽKA							
RYCH- LOSTNÍ ZKOUŠKA (ZKR.)			OPAK HOMEO- PATIE LÁT										DOKONČIT RYTÍ SPZ KROMĚŘÍŽ								
SÍDLO V BELGII				5. díl tajenky ODBORNÉ ČLÁNKY								REVOLVER ŠLĚPĚJ				SADY	PLEMENA				
ČÁST KALHOT					POHYB VZDUCHEM MINI- ATURNÍ					SPZ SEMILY CITOSL. PRSKÁNÍ				RYBA NADE (SLOVEN.)							
◆	VNÍMAT ČICHEM NEČISTOTA				MILIAM- PĚR (ZN.) ALŽÍRSKÉ SÍDLO			VRSTVA DRUHOHOR VÝRAZ POCHOPENÍ					TU MÁŠ SOLMIZ. SLABIKA				AUTOR. ARCH (ZKR.) JM. GEI- SLEROVÉ				
KMENOVÉ DŘEVÍ									RANNÍ VLÁHA OSMIUM (ZN.)					UMĚNÍ (LATIN.) ANGL. ZKR. JENU							
DEZIN- FEKČNÍ PROSTŘE- DEK																					
BĚSNITI							3. díl tajenky											AŇA, ANS, APT, IMARET, IMIN, TIT, TOD, YN			

Valašská křížovka o ceny. Tajenku zasílejte do konce března

Vyluštěnou křížovku společně se svojí adresou zasílejte do 31. března 2026 e-mailem na fabianova@mikroregion-vsetinsko.cz, do předmětu napište KŘÍŽOVKA, nebo na adresu Destinační společnost Valašsko, Jasenická 1106, 755 01 Vsetín, na obálku pište KŘÍŽOVKA.

Všechny správně vyluštěné křížovky budou zařazeny do slosování o zajímavé ceny od našich partnerů, tedy od měst a obcí na Valaš-

sku, které jsou členy Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko. Losování se uskuteční během dubna 2026. Budeme rádi, pokud ke svým odpovědím připojíte zkušenosti z vašeho pobytu na Valašsku.

Výherci z letního čísla Valašských novin („Zemáky a zelé, živobytí celé“): Marie Reichlová, Ostrava - **poukaz na pivní partnerskou koupel v Rožnovských pivních lázních v hodnotě 2000 korun**; Marian Kapusta, Brumov-Bylnice; Andrea Visnerova, Vsetín; Jiří Škyvara, Nový Jičín - **2 vstupenky na kon-**

cert ve Valašském Meziříčí; Miroslav Knebl, Vsetín; Dagmar Klímová, Zliv; Alena Koudelková, Chodov; Martin Novák, Hlučín; Tomáš Tesař, Šumperk - **dárkový balíček z Rožnova pod Radhoštěm**; Jarka Děcká, Rožnov pod Radhoštěm - **dárkový balíček ze Středního Vsetínska**; Jitka Chudičková, Staré Město; Jarmila Orságová, Karolinka - **dárkový balíček ze Vsetína**; Alan Vaněk, Tichá; Ondřej Svoboda, Valašské Meziříčí; Václav Mikušek, Vsetín; Lenka Frömlová, Ostrava; Marie Vyvialová, Frenštát pod Radhoštěm - **nákrčník z Valaška-Horního Vsacka**.

VÝSTAVY

3. 12.–28. 2. / Valašské Meziříčí
SVĚT KOSTIČEK LEGO

7. 12.–12. 4. / Zámek Vsetín
**TAJEMSTVÍ RUMUNSKÉ
LIDOVÉ MASKY**

31. 1.–25. 3. / Zvonice Soláň
**LUDEK MAJER,
VÝSTAVA OBRAZŮ**

14. 2.–19. 4. / Karlovské muzeum,
Velké Karlovice
ZUBERSKÁ VÝŠIVKA

Do 21. 12. / Zámek Lešná
NĚŽNÁ KRÁSA KRAJKY

Do 1. 2. / Valašské Meziříčí
**ZAHRAŇIČNÍ A EXOTICKÉ
BETLÉMY**

Do 8. 2. / Karlovské muzeum,
Velké Karlovice
**VZPOMÍNKY NA
HELENU MIČKALOVOU**

Do 28. 2. / Nový Hrozenkov
KDYŽ SI HRÁLY PRABABIČKY

Do 5. 4. / Zámek Kinských
Valašské Meziříčí
**ARCHEOLOGICKÁ TAJEMSTVÍ
VALAŠSKÉHO MEZIŘÍČÍ**

Do 19. 4. / Karlovské muzeum,
Velké Karlovice
**VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ
JANA ZAINERA**

PROSINEC

1. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
EVAMORE

3. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
**JAWA – VĚRA ŠPINAROVÁ
REVIVAL**

3. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
Vánoční koncert
ZBYŇKA TERNERA

3. 12. / Valašské Meziříčí
**VÁNOČNÍ KONCERT JOSEF
VÁGNER S ŽIVOU KAPELOU**

4. 12.–4. 1. / Vsetín
PUTOVÁNÍ ZA BETLÉMY

5. 12. / VMP v Rožnov p. Radh.
MIKULÁŠSKÝ PODVEČER

5. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
RADEK BANGA

5. 12. / Valašské Meziříčí
MIKULÁŠSKÝ JARMARK

6. 12. / Zámek Lešná
MIKULÁŠSKÝ JARMARK

6. 12. / VMP v Rožnově p. Rad.
VEČER PŘI SVÍČKÁCH

7. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
2. ADVENTNÍ KONCERT
– vystoupí žáci ZUŠ

7. 12. / Zámek Vsetín
ZÁMECKÉ ADVENTNÍ KOUZLENÍ

8. 12. / Valašské Meziříčí
NORMAN BEAKER TRIO

8. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
PLAVCI & JAN VANČURA

9. 12. / Vsetín
ŽAMBOŠI, KONCERT

9. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
CÍSAŘSKÉ FANFÁRY

9. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
DÁREK JAM

12. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
KLÁRA VYTISKOVÁ

13. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
PIVNÍ FESTIVÁLEK

13.–14. 12. / VMP Rožnov p. Radh.
VÁNOČNÍ JARMARK

13. 12. / Valašské Meziříčí
CEREMONY OF CAROLS

14. 12. / Zámek Lešná
**VÁNOČNÍ HRÁTKY
Z POHÁDKY DO POHÁDKY**

14. 12. / Valašská Senice
VÁNOČNÍ TVOŘENÍ

14. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
3. ADVENTNÍ KONCERT
– vystoupí žáci ZUŠ

15. 12.–22. 12. / Vsetín
VESELÉ VÁNOČNÍ HODY

15. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
BRAAGAS

17. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
KACZI

19. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
BUTY

20., 21. 12. / VMP Rožnov p. Radh.
ŽIVÝ BETLÉM

21. 12. / Trezor přírody H. Lideč
KONCERT DH KOTÁRANKA

21. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
4. ADVENTNÍ KONCERT
– Beskydský orchestr a Coro
Valacco

23. 12. / Vsetín
**ZPÍVÁNÍ KOLED
SE SOUBOREM VSACAN**

25. 12. / Rožnov pod Radhoštěm
Vánoční koncert **CM ALDAMÁŠ**

26. 12. / VMP Rožnov p. Radh.
ŠTĚPÁNSKÁ KOLEDA

26. 12. / Valašská Polanka
ŠTĚPÁNSKÁ ZÁBAVA

27. 12. / Lidečko
VÁNOČNÍ KONCERT

27. 12. / Horní Lideč
ŽIVÝ BETLÉM kostel sv. Václava

LEDEN
5. 1. / Valašské Meziříčí
**HUDBA BRIDGERTON
PŘI SVÍČKÁCH**

16. 1. / Trezor přírody Horní Lideč
ANNA K., KONCERT

17. 1. / Valašská Polanka
VALAŠSKÝ BÁL

17. 1.–8. 2. / Pustevny
LEDOVÉ SOCHY

30. 1. / Zámek Kinských Val. Mez.
POLOLETNÍ PRÁZDNINY

31. 1. / Horní Bečva
**KONCERT KLASICKÉ HUDBY
MANŽELÉ GRYGAROVÍ**

31. 1. / Valašské Meziříčí
N.O.H.A.

ÚNOR

1. 2. / Valašská Polanka
DĚTSKÝ KARNEVAL

7. 2. / Horní Lideč
HRA O SVATEJ DOROTĚ

7. 2. / Liptál
OBECNÍ ZABÍJAČKA

7. 2. / VMP Rožnov p. Radh.
MASOPUST

14. 2. / Liptál
**DĚTSKÝ VALAŠSKÝ BÁL
A VALAŠSKÝ BÁL**

14. 2. / Horní Lideč
**FAŠANKOVÝ PRŮVOD
A ZÁBAVA**

14. 2. / Valašská Polanka
FAŠANKY

14. 2. / Valašské Meziříčí
ZÁMECKÝ PLES

15. 2. / Zámek Vsetín
ZÁMECKÝ MASOPUST

21. 2. / Střelná
KOŠT SLIVOVICE

Další tipy na akce najdete na:
www.visit-valassko.cz/akce

